

De la Birou Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Veac nou

Ora comunismului

Semnează:

- Acad. E. Bădărău
- Ing. Al. Priadcencu
Membru corespondent al Academiei R.P.R.
- Costin Murgescu
- G. Mihăilă

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

42 (866)

ANUL XVII
20 OCTOMBRIE 1961
12 PAGINI, 1 LEU

SPRE COMUNISM!

Incepind de marți dimineața, privirile întregii lumi sînt îndreptate către aceeași țintă: Marele Palat al Congreselor din incinta Kremlinului în care își desfășoară lucrările cel de al XXII-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. Răsunetul dezbaterilor din marea sală face fulgerător ocolul întregii lumi și irăcricie cu litere de foc în toate conștiințele un moment unic în istoria umanității: societatea comunistă nu mai este un vis depărtat, ea capătă trup sub ochii noștri. Oamenii sovietici văd ivindu-se prefurcându-se în jurul lor, primele mlădițe ale noii societăți și sînt pe bună dreptate încredințați că actuala generație va trăi în comunism.

Această convingere masivă, unanimă, impresionantă prin forța pe care o degajă, s-a vădit cu excepțională amploare în răstimpul dinaintea Congresului, cu prilejul marii consultări populare asupra proiectului de Program al P.C.U.S. pe care 9.000.000 de membri și candidați de partid și mai bine de 89.000.000 de oameni ai muncii au exprimat adevărată încredințare în acest Manifest Comunist al vremii noastre, remarcabil program de construire a societății celei mai drepte, aceea care va aduce tuturor oamenilor Pace, Muncă, Libertate, Egalitate, Fericire.

Poporul sovietic îmbrățișează cu o nemaiîntîlnită căldură nobilele idei ale Programului P.C.U.S. pentru că acestea corespund cu dorințele sale cele mai arzătoare, dau glas celor mai avîntate gânduri ale sale, idealurilor sale cele mai scumpe. De la întemeierea sa, Partidul Comunist n-a cunoscut în toate acțiunile sale altă încredințare și altă lege decît binele poporului. Adevărul acesta dovedește și mai mult relief acum, cînd cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. deschide în fața poporului sovietic perspectiva, științific întemeiată, a unui progres fără limite și eliberează energii ce nu vor cunoaște stavile în calea împlinirii hotărîrilor sale.

Politica P.C.U.S. este întruchiparea marxism-leninismului în acțiune, un exemplu de abordare creatoare a problemelor evoluției sociale, de slujire fără prăget a intereselor cauzei socialismului și comunismului. Împrejurarea că Uniunea Sovietică va depăși încă în prima etapă a noului Program cea mai puternică țară a capitalismului — S.U.A. — în producția pe cap de locuitor și o va lăsa considerabil în urmă în cea de a doua etapă, dovedește tuturor popoarelor că socialismul și comunismul descătușează într-un chip nemaivăzut pînă acum forțele de producție și le asigură o dezvoltare impetuoasă, în folosul întregii societăți.

Veac nou

(continuare în pag. 10-a)

Tovarășul N. S. Hrușciov la tribuna Congresului al XXII-lea al P.C.U.S.

(TELEFOTO)

PRIETENII DIN GRUZIA

de Prof. Vahtang Beridze

Președintele filialei gruzine a Asociației de prietenie sovieto-române

Luna aceasta se împlinesc doi ani de la înființarea filialei gruzine a Asociației de prietenie sovieto-române. Crearea acestei filiale a fost un rezultat firesc al vechilor noastre legături culturale, care au căpătat un nou conținut după eliberarea României de sub jugul fascist și crearea Republicii Populare Române.

În cultura popoarelor noastre și, mai ales, în artă există multe elemente comune. E un lucru mărturisit între altele, de stilul caselor de la sate, de sculpturile în piatră care împodobesc fațadele multor biserici din Muntenia și Moldova ș.a.m.d.

Dar legături cu adevărat trainice și prietenești s-au stabilit între popoarele Gruziei și României abia în zilele noastre, când România eliberată a început să-și construiască cu însoțirea viața ei nouă în sânul marelui lagăr al țărilor socialiste. Abia acum am putut cunoaște mai bine România și aprecia toată bogăția culturii ei, i-am putut îndrăgi arta minunată. Nu trece o lună fără să nu întâlnim la Tbilisi reprezentanți ai poporului român, sportivi sau cîntăreți de vază, care se bucură de un binemeritat succes în întreaga Uniune Sovietică, scriitori, savanți, pictori, arhitecți sau istorici. În limba gruzină au fost traduse operele lui Eminescu (autorul traducerii fiind cunoscutul poet Grigori Abașidze), ale lui Sadoveanu, Argezi, a apărut un volum de Opere alese de Caragiale (în traducerea lui V. Mactaradze). În afară de asta sînt cunoscuți bine marii pictori clasici români ca Grigorescu și Andreescu, pictorii din secolul XX, precum și cei din tîrîra generație. Cunoaștem, de asemenea, cît se poate de bine muzica lui Enescu și urmărîm cu mult interes filmele românești.

Trebuie să subliniem pe de altă parte că avem legături strînse nu numai pe tărîmul artei și literaturii, ci și pe planul economiei naționale. Metalurgiștii din orașul Rustavi, de pildă au legături de prietenie frățească cu metalurgiștii români, inginerii gruzini își aduc aportul lor pe multe șantiere de construcții din România. În cadrul industrial Victoria multe case de locuit au fost construite pe baza proiectelor tip ale arhitectului gruzin I. Sumbadze.

În același timp trebuie să vorbesc cu adîncă emoție și recunoștință despre uriașă operă de popularizare a culturii gruzine întreprinsă în R.P.R. de prietenii noștri români. În primul rînd aș dori să menționez numele marelui entuziast al prieteniei româno-sovietice, academicianul Petre Constantinovici-Iași, care nu e dată a scris despre relațiile istorice dintre România și Gruzia. Cu aceeași recunoștință tin să menționez numele lui Radu Bourreau, Dumitru Corbea, Victor Kernbach, poeți și literați români care aduc un aport însemnat la această nobilă cauză a noastră. Cu nespuse bucurii am primit știrea că recent au avut loc la București manifestări prilejuite de centenarul nașterii marelui poet gruzin Vaja-Pșavela, o minerie a literaturii noastre.

Fiila noastră desăvîșoară o bogată activitate. Printre membrii ei se află mari întreprinderi, cum ar fi, de pildă, uzina metalurgică de la Rustavi, unul din cele mai importante obiective industriale ale republicii,

fabrici, colhozuri, precum și numeroși oameni de știință, literatură și artă.

Publicăm deseori articole, organizăm expoziții, ținem conferințe și referate despre România, și asta nu numai în incinta Asociației gruzine de prietenie și legături culturale cu străinătatea, ci și în multe întreprinderi. De asemeni, organizăm numeroase întâlniri cu oameni de cultură care au vizitat România. Dar ceea ce îmi este deosebit de plăcut să menționez e că toate aceste manifestări, conferințe ori expoziții, atrag un public numeros și trezesc un sincer interes din partea oamenilor noștri pentru România. Celebrăm de obicei toate datele memorabile din viața poporului român (23 August, 30 Decembrie, aniversările unor scriitori iluștri cum ar fi M. Sadoveanu, T. Argezi și alții), popularizăm cu regularitate prin radio și televiziunea gruzină realizările României prietene, filiala noastră face cu A.R.L.U.S.-ul un schimb permanent de materiale documentare și traduceri inedite. Tot ca o mărturie a interesului profund pe care îl manifestă poporul nostru față de România, aș putea cita și înființarea grupului de studiu al limbii române de pe lângă Institutul de limbi străine din Tbilisi, grup care înregistrează succese vizibile.

O vie manifestare a prieteniei dintre popoarele noastre a constituit-o calda și emoționanta primire făcută la Tbilisi ca de altfel în întreaga Uniune Sovietică, delegației de partid și guvernamentale române în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Urmărîm cu adîncă emoție și dragoste dezvoltarea impetuoașă a noii Români, a economiei, culturii și artei ei și sîntem entuziasmați de amploarea construcțiilor din București și din întreaga țară.

Sînt nespuse de fericit că am putut din nou vizita România, minunata ei capitală, aducînd cu mine în numele prietenilor ei din Gruzia sovietică cele mai sincere simțămînte de dragoste și vrîri de bine pentru fericirea și prosperitatea poporului român.

Literatura romînă în U.R.S.S.

I. Zoiuncikovski

Profesor de limba și literatura romînă la Universitatea „Lomonosov”-Moscova

La Moscova, pe strada Gorki se află o mare librărie în care sînt deslăcuțe cărți tipărite în țările de democrație populară. Peste drum îmbie trecătorii o altă librărie, în care se vînd numai cărți sovietice. E interesant și în același timp semnificativ că amîndouă librăriile sînt vizitate cam de același număr de cumpărători, cu deosebirea că în prima nu răsună și glasuri de copii. Și acum să aruncăm o privire peste Dicționarul limbii romîne, publicat în U.R.S.S., la ultima pagină, acolo unde se indică tirajul lucrării. Dicționarul a fost tipărit pentru prima oară înainte de război, pentru ca în cursul războiului să fie reeditat în 10.000 de exemplare. După 1945 lucrarea a fost retipărită în două rînduri, mai întîi în 15.000 de exemplare, apoi — la numai cîteva luni — în 42.000 de exemplare. Și totuși, ca să găsești acum Dicționarul în librării nu-i de loc ușor. Se înțelege că posesorii lui nu l-au cumpărat așa într-o doară, numai ca să-și împodobească biblioteca! Studenții Universității noastre, de pildă, îl folosesc pentru a-i citi pe Eminescu, Sadoveanu și Argezi, Caragiale și Creangă, după cum, desigur, nici „Ion” de Liviu Rebreanu, „Întunecare” de Cezar Petrescu ori multe alte opere ale literaturii romîne nu rămîn în afara atenției acestui cerc de cititori.

Pentru cei ce nu cunosc limba romînă și care iau cunoștință numai întâmplător de valorile literaturii ei s-au luat măsuri în vederea formării de cadre specializate de traducători, care să facă cunoscute publicului sovietic, în limba rusă, cele mai bune creații ale scriitorilor romîni. Ceea ce a și făcut ca în ultimii ani, mai ales, numărul traducerilor din literatura romînă să sporească necontenit.

Trebuie să spunem aici că pe cititorii sovietici îi interesează mult: operele literare în care sînt oglindite faptele eroice ale trecutului război. Astfel, într-o povestire de Aurel Mihale am întîlnit un ostaș, un viteaz sovietic, ofițerul Gheorghe Belușkin, care-l va apropia pe cititorul sovietic de poporul frate român mai mult decît zece studii închinete istoriei legăturilor romîno-ruse pe tărîm literar. Și aceasta, pentru că în literaturile noastre pulsează viața însăși, cu necazurile și bucuriile ei, ceea ce constituie o minunată punte spirituală între cele două popoare, român și sovietic.

Un rol deosebit în consolidarea acestei „punți” îl joacă, alături de literatura romînească importată și de traduceri publicate de editurile sovietice, și emisiunile radiodifuziunii noastre, care reacționează operativ la toate evenimentele importante din viața literară romînească. Un public foarte larg a putut astfel face cunoștință prin intermediul radiodifuziunii cu creația unor scriitori români din secolul trecut ca Eminescu, Creangă, Vlahuță, Caragiale, Coșbuc, Delavrancea ș.a., precum și cu operele cele mai semnificative ale scriitorilor romîni contemporani. Deseori, la posturile noastre de radio sînt transmise așa numite emisiuni-medaliaoane, care prezintă viața și opera unor scriitori ca M. Sadoveanu, T. Argezi, A. Toma, sînt prezentate recenzii ale unor reviste ca „Viața romînească” sau „Luceafărul”, informări despre traduceri din literatura romînă etc. Cu prilejul Zilei Armatei Sovietice s-au transmis interesante emisiuni referitoare la opera lui Nicolae Tăutu, Haralamb Zîncă. Laurențiu Fulga și Mihai Dragomir. Alte emisiuni, consacrate vieții din România de astăzi sînt realizate prin mijlocul unor emisiuni cu fragmente literare. Au fost folosite, de pildă, fragmente din lucrările lui Dragoș Nicol, Francisc Munteanu, Titus Popovici ș. a. O deosebită atenție acordă radiodifuziunea sovietică și scriitorilor foarte tineri, ale căror lucrări de început apar în paginile revistelor romînești, mai cu seamă la rubrica „Dintre sute de catarge” publicată de „Luceafărul”.

Un rol nu mai puțin important în popularizarea literaturii romîne il are și revista „Ce să citim?” sau cum i se mai spune „În lumea cărților”, una din cele mai răspîndite reviste din U.R.S.S. Cititorii acestei reviste sînt adesea autodidacți care își ridică individual nivelul cultural. Cititorii sovietici găsesc, de asemeni, în paginile revistelor „Înstrăinătatea literatură” și „Dnestru” un mare număr de traduceri de lucrări beletristice romînești ca și recenzii referitoare la ultimele realizări ale literaturii romîne. La pregătirea acestui bogat material contribuie catedra de literatură universală a Universității din Moscova, sectorul de literatură a țărilor de democrație populară de pe lângă Academia de Științe a U.R.S.S., catedrele de la Universitatea din Chișinău precum și zeci de traducători din limba romînă. Acest mare colectiv e însuflețit de un unic țel și anume de a prezenta cititorului sovietic tot ce are mai bun, mai înalt și mai semnificativ literatura romînească. În Uniunea Sovietică se acordă o atenție deosebită lucrărilor consacrate activității ilegale a Partidului Comunist din România, evenimentelor de la 23 August, războiului de eliberare de sub jugul fascist.

Desigur, nu pot cuprinde aici toate acțiunile, toate manifestările din Uniunea Sovietică tinzînd la popularizarea literaturii romînești.

În genere, însă, în Uniunea Sovietică literatura romînească a depășit de mult cadrul „exoticului”, preocupînd mai toate editurile republicilor unionale. Și sîntem convinși că, nu peste multă vreme, ea va ajunge tot mai cunoscută de marea masă a poporului nostru, croindu-și drum din ce în ce mai larg spre inima cititorilor sovietici dornici de a afla, de a cunoaște cît mai multe despre poporul român de care-i leagă o veche și strînsă prietenie.

Vedere spre Palatul Congreselor din incinta Krem linului, unde se desfășoară lucrările celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI
GENERAL A R.L.U.S.

Redacția și administrația: București,

Str. Ion Ghica, 1 telefon 13.01 M.

TITOV

prîntre noi

Însoțindu-l pe cosmonautul nr. 2

M-am săltat pe trepedul aparatului de televizat, să pot cuprinde mai bine cu privirea cele ce se petreceau în juru-mi. Spectacolul era într-adevăr uimitor. Imensa platformă de beton a aeroportului Băneasa, pe care odihneau alinate de start, asemeni unor uriașe lebde de argintii poposite aici după îndelungi și obositoare peregrinări citeva avioane „Il-18”, își schimbaseră cu desăvîrșire înfățișarea. Cît cuprindeai cu ochii, pînă spre liziera din margini, o mîre de capete tălăzua sub imprul nerăbdării, fluturînd culorile vii ale buchetelor de flori și stegulețelor, pancartele cu chipul energic, surizător, plin de optimism.

Vizita cosmonautului nr. 2, Gherman Titov așteptat cu emoție și justificată nerăbdare de populația capitalei noastre devenea realitate. Pe aeroportul Băneasa, ca și pe autostrada care duce spre oraș, se adunaseră să-l întâmpine, să-l sărbătorească zeci de mii de bucurători. Împreună cu miile de oameni aflați în juru-mi încercam ciudatul simțămînt că, peste citeva minute numai, urma să fac cunoștință cu un fragment dintr-o lume nouă și interesantă, cu un om deosebit, unul dintre cei care au purtat și vor continua să poarte fanionul cosmonauticii sovietice pe culmile gloriei. Și, nu mă îndoiesc că sînt în asentimentul tuturor celor care s-au aflat acolo, în acea memorabilă zi de 14 octombrie, afirmînd că am simțit cu toții mai profund, mai intens măreția și eroismul epocii pe care o trăim.

Emil Rotaru, radiotelegrafist de bord-șef la T.A.R.O.M., pe care l-am cunoscut la aeroport, mi-a mărturisit că Gherman Titov este al doilea cosmonaut sovietic pe care avea să-l cunoască. Pe cosmonautul nr. 1, pe Iuri Gagarin îl cunoscuse pe aeroportul Șeremetievo, cu prilejul unei escale pe linia București — Moscova — Helsinki. Îl impresionase profund cu înalta-i pregătire profesională, cu modestia, cu vastele-i cunoștințe. Acum aștepta cu nerăbdare, plin de curiozitate să-l vadă și pe Titov.

Dar iată că la orizont, sclipind fără de veste în seninul lui, se ivise uriașul „Il-18”, croindu-și drum spre pîrtia beată.

Nu mi-am putut stăpîni nici eu curiozitatea: cum o fi arătînd?

S-ar părea că n-are rost să-ți pui astfel de întrebări și totuși, involuntar, mă străduiam să mi-l imaginez, apelînd la fotografii, la cele citite, la simțăminte. Ca de obicei, însă, în asemenea împrejurări imaginația, simțămintele, s-au dovedit înșelătoare. Gherman Stepanovici, acest cutezător al Cosmosului, căruia mintea și inima se simțiseră îndemnate să-i atribuie aureolă de mit, s-a arătat a fi cu ochii lui senini ca cerul din care tocmai coborise, cu zîmbetul lui deschis, dar mai cu

seamă cu modestia, înțelepciunea vorbelor și umorul lui fin, un om deosebit, dar om, un om sovietic obișnuit, înfrunghind în el înaltele calități spirituale ale poporului al cărui sol era, forța-i invincibilă, nobilele-i idei îndreptate spre fericirea și binele umanității.

Gherman Stepanovici Titov a cîștigat inima poporului nostru, i-a devenit familiar încă de la bun început atunci cînd emoționați, dar plini de mîndrie și fericiți, îi urmăream în paginile ziarelor sau la posturile de radio vitejeasca faptă. Dar acolo, pe aeroport, ca și în scurtul răsîmp al vizitei sale prin țară, aceste simțăminte au devenit parcă mai puternice, căci oamenii au putut să-l vadă, să-l cunoască de aproape. Încă din primele ore petrecute pe pămîntul românesc, cosmonautul sovietic a simțit căldura, prietenia și entuziasmul cu care l-a întâmpinat poporul nostru. Pretutindeni, în timpul vizitei pe care a făcut-o în Capitală, cosmonautul nr. 2 — expresia s-a înțeles în limbajul bucureșteanului — a fost întâmpinat de un nestăvilit val de entuziasm, de prietenie și binemeritată atenție.

Nicolae Tipei, profesor la Institutul politehnic, care a participat la întîlnirea de la „Casa Științei” ne-a mărturisit emoționat, că a încercat o mare bucurie să-l poată cunoaște și asculta pe Titov. „Cosmonautul sovietic — ne-a spus tov. Tipei, m-a ajutat să-mi făuresc o imagine vie, concretă, despre omul nou, entuziasmat și plin de abnegație care construiește comunismul”. Aceleași simțăminte față de cosmonautul sovietic ne-au fost mărturisite și de Ion Surghie, șef de echipă la atelierul de aparataj al uzinei „23 August”, de Constantin Mihăilescu de profesiune economist care a fost cucerit de simplitatea, de zîmbetul cald al cosmonautului, de Matei Alecsescu, directorul Observatorului astronomic popular din București, care socotește vizita făcută ca pe o nouă dovadă a prieteniei de nezdruccinat dintre poporul român și popoarele Uniunii Sovietice și de mulți, mulți alții.

Am avut prilejul să-l însoțesc pe Gherman Titov mereu, de-a lungul drumetiei sale prin Capitală. Piața Palatului... Piața Gării de Nord... Construcțiile noi de pe Calea Griviței, B-dul 1 Mai, șoseaua Ilie Pintilie... Cartierul Floreasca... Circul de Stat... Stadionul 23 August... Sala Palatului R.P.R., cu miile de miini fremătînd ca niște porumbei gata să-și ia zborul în aplauzele lor frenetice... Academia Militară unde s-a întîlnit cu camarazii lui de zbor, aviatorii romini...

Dacă mașina ar fi oprit o clipă, oamenii ar fi purtat-o pe brațe. Cred că n-a fost om în București care să nu fi ieșit în întâmpinarea prietenului drag sosit să ne cunoască țara, poporul, să-l transmită un călduros salut din partea

Pe treptele Academiei militare...

poporului sovietic. Titov! Titov! Gherman Titov! U.R.S.S.! Trăiască prietenia romîno-sovietică! — au răsunit ceasuri în șir ovațiile zecilor de mii de cetățeni ai Capitalei, adunați de-a lungul bulevardelor să-l vadă, să-l salute pe oaspetele drag, să aclame prietenia romîno-sovietică, să-și exprime admirația față de mărețele realizări ale Uniunii Sovietice.

„Am fost profund impresionat — a declarat cosmonautul sovietic după vizita sa în Capitală — de primirea călduroasă care mi s-a făcut, poate tot atît de călduroasă ca la Moscova. Poporul român este un popor ospitalier, harnic, animat de simțăminte nobile. Mi-a plăcut mult Capitala dumneavoastră, tot atît de tinăra și de frumoasă ca și țara pe care o înălțați pe culmi tot mai înalte.”

Gherman Stepanovici Titov ne-a vizitat țara în preajma deschiderii celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. La Congres, la care participă, el va transmite oamenilor sovietici impresiile pe care le-a cules, caldele simțăminte de prietenie pe care le-a încercat la noi, în România. Căci, expri-

mindu-și simțămintele de dragoste față de Gherman Titov, poporul nostru și-a exprimat dragostea față de întregul popor sovietic, admirația și entuziasmul față de epocalele sale cuceriri științifice. Vizita cosmonautului sovietic, care a avut loc în cadrul mării noastre sărbători, Luna prieteniei romîno-sovietice, va contribui o dată mai mult la întărirea puternicelor legături ce unesc popoarele noastre.

„Uriașul aparat „Il-18” a pornit să-și amblazeze motoarele și aeroportul a prins din nou să răsune de aplauzele, de ovațiile furtunoase ale imensei mulțimi venite de astă dată să-l conducă la plecare. Pe chipurile oamenilor se putea citi regretul, părerea de rău. Ce să-i faci. Așa sînt despărțirile! Dar te așteptăm cît de curînd din nou în orașul tinereții, cum al nămit Bucureștiul, drag prieten, Gherman Stepanovici Titov. Fericire, multă fericire țării și poporului tău! Și, așteptăm să ne dai vești despre noi fapte de eroism ale oamenilor sovietici, despre îndrăzneții navigatori în Cosmos.

Al. Brătescu

Conferință de presă...

Ca orice om sovietic, sînt mîndru de poporul nostru, de partidul nostru...

Pămîntul nostru este foarte frumos. Imaginea lui mi s-a părut atît de mică, zîmbet înconjurat de o aureolă albastră...

„Merită, oare, ca pe o planetă atît de mică, ca pe un petec atît de mic al Universului, să ne certăm și cu atît mai mult să ne batem? După părerea mea, nu merită...”

În marea lor familie frățească, popoarele lagărului socialist nu numai că vor construi și vor întări socialismul, ci vor construi comunismul...

SUBMARINELE ATOMICE au ieșit în larg

La Moscova, tovarășii care mi-au vorbit despre submarinele atomice m-au prevenit:

— Oamenii de știință, inginerii și tehnicienii noștri au înzestrat submarinele cu importante mijloace de protecție. În condiții normale de funcționare a reactorului orice pericol de radiație e exclus. Dar în viață se întâmplă multe. Și un prisms poate pricinui neplăceri. Așa încât întotdeauna e bine să fii prevăzător.

După care mi-au vorbit foarte amănunțit despre măsurile de protecție, despre necesitatea respectării lor cu strictețe. Dealtfel lucrul îmi era oricum destul de limpede: energia atomică e o forță miraculoasă dar în același timp înfricoșătoare.

Cu cât mă apropiam, însă, mai mult de capătul călătoriei avertismentele deveneau mai rare, aluziile la primejdii se făceau mai puțin auzite. Pentru marinari, navigația pe submarine atomice e o activitate obișnuită, un act cotidian despre care nu se cuvine să vorbești altminteri decât pe un ton obișnuit.

La cheul bazei de submarine atomice am ajuns cu o vedetă torpiloare comandată de sublocotenentul Mironov, un marinar destoinic, îndărătul cărui au stat tot drumul cu fețele bătute de vânt, scrutând cu privirea depărtările, subofiterul Lebedev și matrozii Ușakov și Baltabaev.

Am fost întâmpinat de comandantul unității.

— Ai picat tocmai bine, cum se spune, în toată nuanța — mi-a spus surzind comandantul, strângându-mi mâna.

N-am înțeles prea bine despre ce nuanță era vorba, încît interlocutorul, văzindu-mă nedumerit, mi-a explicat:

— Se înțelege, m-am exprimat la figurat. Peste 30 de minute un submarin atomic iese în larg pentru exerciții. Dacă vrei, vino cu noi. Te poftim.

În clipa aceea am uitat de toate instrucțiunile și avertismentele și fără să știu prea mult pe gânduri am hotărât:

— Vă rog
— Atunci e-n regulă. Echipează-te și — la drum. Îți doresc vreme frumoasă.

Peste câteva minute, îmbrăcat într-un costum albastru deschis, bine lucrat, și purtând încălțăminte ușoară, o beretă neagră și o scurtă din piele de capră, străbăteam cheul alături de ofițeri, îndreptându-ne spre submarin. În față mergea căpitanul de rangul întâi Vadim Maslov, un tânăr înalt și chipos. În rînd cu el păsea ofițerul de serviciu. Nici unul din ei nu mă lua în seamă. Maslov dădea ultimele indicații celor care rămăneau pe țarm. Dar ajunși la schela ușoară aruncată de pe chei pe submarin, se întorcă către mine și mi se adresă:

— Îți recomand ca pe submarin să teții de copastia turnului. Altfel s-ar putea să te măture vreun val.

Apoi, cu o grație de artist, fără să se țină de nimic și sfidînd valurile care spălau într-una cu ape cenușii trupul vibrînd al submarinului, porni în întîmpinarea comandantului. Acesta dădu raportul:

— Tovarășe căpitan de rangul întâi, submarinul e gata de ieșire în larg și de luptă. Echipajul este gata să-și îndeplinească misiunea!

Maslov mă prezentă comandantului. Căpitanul de rangul doi Lev Mihailovici Jițov e un submarinist cu experiență, un pionier al tehnicii noastre pe țărîmul submarinelor atomice.

— Îmi pare bine de cunoștință. Putem spune că astăzi e o zi mare pentru noi. Pentru prima oară sîntem vizitați de un reprezentant al presei. Să urcăm.

Înaintăm pe o bordură a punții, de vreo cincizeci de centimetri lățime. Jos, la cîțiva metri sub noi, se zburcui-mă marea. Valurile ce se izbesc de bord ne împroacă cu o ploaie de stropi

neci ca gheața. Maslov umblă degajat, fără a se sprijini de bară. Jițov înaintează mai precaut, căci mă sprijină și pe mine de braț. Urcăm pe puntea de comandă unde se află ofițerul de cart. Comandantul și Maslov își ocupă locurile alături de el. Mă instalez în spațiile lui Maslov. În stînga mea se află ofițerul timonier, în spate — semnalizatorul și contramaistrul.

Se fac ultimele pregătiri pentru ieșirea în larg.

De pe puntea de comandă submarinul e ca un uriaș monstru marin ieșit la suprafață să respire aerul curat al dimineții. Are o provă boantă, aducînd întrucîtva cu hotul avioanelor de pasageri obișnuite; pupa e subțire și elegantă ca o coadă de nisetră imens. Valurile ceboară și saltă lin masivul trup al submarinului care ocupă, în lung, aproape întreg cheul.

Se dă semnalul de plecare.

Se aude comanda și, în aceeași clipă, la pupa submarinului țîșnește un uriaș vîrtej înspumat. Elicele au intrat în funcțiune. Submarinul se desprinde ușor de chei.

— Drum bun, atomiștilor! se aude prin megafon glasul ofițerului de cart pe bază.

După cîteva minute cheul cu toți cei care veniseră să ne petreacă rămîne undeva departe în urmă. Comandantul ordonă:

— Raportați adîncimea.
— Sub chilă o sută cincizeci!
— Sub chilă o sută șazeci!

Ocolind digul, submarinul iese în largul golului. De pe mal pîlpîie necontenit semnalele luminoase. Ni se cere să raportăm. În spațiile mele, semnalizatorul manevrează fără conținere eclipsa de mîină — raportează.

Aplecat spre mine și încercînd să acopere cu glasul vuietului vîntului, Maslov îmi dă cîteva amănunte despre misiunea navei.

Un submarin „obișnuit”, undeva în largul mării.

— E o manevră obișnuită. Controlăm pregătirea de luptă. Submarinele vor lansa torpile și vor executa un exercițiu tactic cu vasele de suprafață.

Datorită diverselor implicații și în-cordării în care se desfășoară, o astfel de manevră în larg se deosebește

prea puțin de o misiune de luptă adevărată. Ca și în cazul acestuia din urmă, ofițerii cu navigația trasează direcția, mecanicii fac de cart lîngă mașini, energeticienii alimentează mecanismele și aparatele de bord, radiotelegrafistii mențin legătura radio, acusticienii — acești ochi și urechi ai submarinelor — tatonează necontenit orizontul și adîncimile. Torpilelor și rachetistii își fac cartul la posturile de luptă.

Foarte mult de lucru au ofițerul timonier și ajutoarele lui. Chiar și la asemenea latitudini marea nu e cîtuși

manovră străbătînd compartimentele vasului. Sturmanov e un ofițer priceput, un submarinist și un activist politic cu multă experiență, care se bucură de dragostea și respectul întregului echipaj. Și-a început serviciul în flota de submarine ca marinar, ajungînd treptat subofiter apoi ofițer activ. Pe submarinul atomic a venit după absolvirea Academiei militare-politice.

Într-un compartiment, Sturmanov îmi prezintă un submarinist echipat cu un combinezon de protecție de culoare alb-argintie, cu bocanci albi în picioare.

— Vasili Diciko, carnic, șef al servi-

UN REPORTAJ NEOBIȘNUIT

de puțin pastie. Se ivesc nave militare, cangouri, vase pescărești în plină activitate... Trebuie să fii cu ochii în patru ca nu cumva să dai peste vreun vas, să provoci un sabordaj.

— Și, în genere, navigația nu e ferită de primejdii, observă Maslov. De multe ori întîlnești în larg mine de tipuri și destinații diferite.

— Rămășițe ale războiului? îl întreb.

— Da, mine nedetecate pînă acum. Asta-i, după cum vezi, situația căreia trebuie să-i facem față, își încheie el explicațiile.

În spațiile mele, contramaistrul dă instrucțiuni unui novice — semnalizatorului. Îl dăscălește în șoaptă.

— Nikolaev, bagă de seamă. Cum observi ceva, chiar dacă ți se pare fără însemnătate, raportezi. Nu te sfii. Raportezi cu glas tare, lămurit, cum spune regulamentul. Binocluul nu-l dai nimănui din mîină, fiindcă trebuie să înțelegi că un semnalizator fără binoclu e ca un soldat fără armă...

Aluzia contramaistrului la binoclu e cît se poate de străvezie. În afară de mine toți cei de pe puntea de comandă au cite un binoclu. Contramaistrul îmi ghicise intenția căci, într-adevăr, ardeam de dorința să arunc o privire prin binoclu asupra țărîmului roș-cenușiu ce se ivea în zare, să scrutez întinderea mării unde, la orizont, se iviseră din ceată siluetele unor nave.

Curînd, însă, țărîmul dispare și se aude comanda:

— Coboriți de pe punte! Gata pentru imersiune.

Jițov se întoarce spre mine:

— Intrăm în imersiune. Vă rog să coboriți în interiorul navei. La început o să am mult de lucru. Cînd o să mă eliberez puțin, o să putem sta de vorbă. Acum, locțiitorul meu politic o să vă conducă prin toate compartimentele, o să vă prezinte echipajul. Numai fiți cu băgare de seamă...

Mă așteptasem să ascult instrucțiuni privitoare la securitatea pe vas, cînd colo auzeam cu totul altceva:

— Băieții noștri sînt cam iuți, aleargă ca niște bezmetici. Așa e slujba, cere înțeleș. De aceea vă rog să nu zăboviți sub portiere sau lîngă pereții despărțitori. S-ar putea ca vreunul să vă dărîme din picioare...

Și într-adevăr mi-am adus aminte de această povăț înțeleaptă nu o dată în cursul șederii pe vas. Căci, trebuie să recunosc cu toată sinceritatea, mi-am cîștigat experiența de „submarinist” cu prețul a cîtorva vinătăi de toată frumusețea.

Așa dar iată-mă alături de căpitanul, locotenent Alexandr Iakovlevici Stur-

ciului de urgență, un tovarăș minunat și cel mai bun raționalizator al nostru, îmi spune locțiitorul politic. În cursul acestei ieșiri în larg vom aplica o schemă de mare importanță, extrem de complicată, propusă de el. Vom verifica în practică, cum s-ar spune, valoarea noii sale propuneri de raționalizare.

Mi-am scos numaidecît bloc-notes-ul spre a lua primul interviu pe submarin.

Și am aflat astfel că Diciko e bielor-us, că a crescut la țară. E foarte discret și modest. Îmi arată că a absolvit școala de șapte ani, apoi a lucrat într-un colhoz. Pînă cînd a intrat în flota militară m-a avut de-a face cu motoare, cu tehnica. După primirea ordinului de chemare a fost repartizat la un echipaj de studii, apoi pe acest submarin.

— Adevăratele studii mi le-am făcut — de fapt — aici, pe vas. În compartimentele lui ne-am instruit și ne-am specializat.

Despre propunerea lui de raționalizare îmi vorbește, însă, cu un elan nestăvilît. Își ilustrează explicațiile cu formule, scheme... Le face la repezeală în bloc-notesul lui, întrebîndu-mă de fiecare dată:

— E clar, nu?

Cum să nu, ca lumina zilei...

Mă străduiesc din răspuțeri să mă concentrez, să înțeleg ce-mi spune carnicul șef, dar nu prea izbutesc. Și nici nu-i prea ușor pentru un om care a nimerit pentru prima dată în viață pe un submarin atomic! Spre a ieși din această situație oarecum penibilă pentru mine, îl rog să-mi sune ce face în clipa de față.

— Sînt de cart la instalația energetică de bază a navei.

— La reactorul atomic?

— Exact.

— Și unde e reactorul, că nu-l văd?

— E aici, sub noi.

Înima mi se face cît un purice, iar pe șira spinării simt cum îmi lunecă fiori de gheață. Îmi amintesc numaidecît de instrucțiunile primite la Moscova. Tovarășii m-au sfătuit să nu zăbovesc lîngă compartimentul reactorului și acum, poftim: de douăzeci de minute tăifăsuiesc exact în locul oprit. Am brodit-o, cum s-ar spune. Drept care îl întreb, cu jumătate de glas, cum se simte, de starea sănătății... Diciko face ochi mari:

— Starea sănătății? Sînt sănătos tun. Și de ce să nu fiu? Condiții de viață, vorba ceea, nici că poți visa mai bune...

Val. Golțev

(Va urma).

În numerele viitoare vom continua publicarea integrală a reportajului lui Val. Golțev.

FORȚA CARACTERULUI COMUNIST

de Al. Andrițoiu

Cu milenara-i dragoste de frumos, omul e pornit pe metale. Așa se întâmplă că, încă înainte de a fi fost rostul cuvintul de deschidere la Congresul al XXII-lea — oamenii adevărați, oamenii iubitori de fericire și pace, l-au bolează metaforic: Congresul comunismului. Prin același procedeu estetic, Programului Partidului Comunist al Uniunii Sovietice i s-a spus: noul Manifest Comunist.

Tot cu o metaloră începea și primul manifest. „O stație culreieră Europa” exclamau geniații străbuni ai comunismului, Marx și Engels. Și nu e deloc întâmplător. Marile lapte istorice, de profund umanism, de înaltă probitate etică, depășesc limbaul comun. Sfera lor de lumină, atotcuprinzătoare, se poate tălmăci mai pregnant metaforic, alegoric. Aici poezia se simte acasă, epopeea imbie, poemul de vaslă inspirație ispitește. Iar când te gîndești că tezele Congresului au fost concepute paralel cu zborul celor doi eroi civici în Cosmos, dimensiunile comunismului, copleșitoare cum sînt, și se clarifică aidoma unor autori de iunie.

Milioanele de tone de metal, piinea gratuită, cascadele de ciment, metri cubi de marmură pentru statul și palate, cifrele astronomice de kilowati, paginile nenumerate de cărți, — toate disilate prin lumina comunismului, vor fi realizate de oameni a căror conștiință comunistă constituie de pe acum garanția realizării și depășirii lor. La Congres se stă față în față cu comunismul. E o temeritate demnă numai și numai de comuniști întrucît ea e la înălțimea conștiinței lor.

Fapte de mare probitate morală leninistă s-au săvîrșit încă din zilele Revoluției și au continuat, mereu crescînde, pînă azi. În zile de luptă sau de liniște aceste fapte au pigmentat cu aur istoria contemporană și au proiectat-o în viitor. Între Pavka Korceghin sau Oleg Koșevoi din zilele cu ecou de mitraliere și comsomoliștii desfelenitori ai Kazahstanului din zilele cu ecou de mașini agricole, — e o simetrie etică perfectă. Între matrozii de pe crucișătorul „Aurota” din uvertura Revoluției și matrozii de pe spărgătorul de gheață atomic „Lenin” din uvertura comunismului e o paralelă victorioasă. Între constructorul de aripi de avioane Jukovski și marele Tupolev e o progresie științifică uimitoare. Între aviatorul Cikalov, primul care a depășit, în zbor, Polul, și contrașii lui, Gașarin și Titov, e o evoluție istorică firească. De la poetul Maiakovski, care cînta triumful Revoluției, la urmașul său Tvardovski (proaspăt laureat al Premiului „Lenin”) e o trecere obișnuită în condițiile socialismului. De la eroul revoluției, Levinson, supus la foame în încercuirea siberiană, la cei patru marinari care au rezistat naufragiului din Pacific e o armonie etică superbă.

Țara sovietică, în care orice război uzurpator s-a lovit de un zid de oțel, dar în care s-a dat și Decretul Păcii și s-a creat statuia „Să preschimbăm spadele în plug” — a născut, în lumina marxism-leninismului, oameni cu un caracter deosebit, cu un caracter unic în istoria omenirii: comuniștii.

În ce constă acest caracter ne-o spune Programul (noul Manifest Comunist), ne-o spune radioul, ne-o spun ziarele și, mai cu seamă, oamenii sovietici înșiși. Caracterul comunist se confundă luminos cu finula partinică cea mai perfectă. Aceasta înseamnă dragoste față de comunism și ridicarea acestei dragoste la altitudinea cosmică. Dragostea față de patria comunistă și înzestrarea ei cu mult visatul corn al abundenței, dar și apărarea ei cu lovituri nimicitoare împotriva tuturor atacurilor. Aceasta mai înseamnă întronarea obștescului, ca avut și respect unic, împotriva pronomului posesiv singular al meschinăriei burgheze. Aceasta înseamnă dragoste și atașament pozitiv față de tot ceea ce este luptă pentru fericire în lume, — în Cuba și în Congo, la O.N.U. sau acasă, în familie și în uzină, în colocviile intime sau în idilele din parcuri. Înseamnă sinceritate, puritate etică, prietenie, tovarășie. Adică patriotism și internaționalism proletar.

Cu asemenea virtuți etice, construirea și desăvîrșirea comunismului devine o problemă obișnuită pentru comuniști, o problemă la ordinea zilei, istorică și firească. Firește că nu simplă. Dar care se suprapune datorită celorlalte și are încă de pe acum toți sorții asigurați.

Cu zece de ani în urmă faptele lui Korceghin i-au dus la eroism pe Roaită și Donca. Abnegațiunea Zoiei a trezit în Raymonde Dien și în Djamilia Buhired virtuți etice asemănătoare. Fucik și Glezos, frații Cervi și Prestes, Godeanu și mulți alții, cunoscuți sau rămași anonimi, au reeditat lirismul înaintașilor lor sovietici. Tot așa, strălucita răspîndire a eroismului civic în construcția pașnică a pătruns în întregul nostru lagăr socialist ce ține spre idealuri comune. Frumusețea și măreția acestui eroism civic, a acestui caracter comunist constă în spiritul lui real, în operele lui de largă cuprindere. Aici nu avem de a face cu oameni-piscuri, cu un mănunchi de excepții, ci cu o masă compactă, antrenată în întregime ei în opera de fericire și bunăstare. Acest torent de aur și lumină, în care intră rude și vecini, tineri și bătrîni, femei și bărbați, seminții și popoare e garanția păcii și a triumfului nostru pașnic. El este comunismul însuși.

Iată ce forță creatoare se prezintă, prin aleșii ei, la tribuna Congresului.

M. Mihail

de-i, în lectură, am putut parcurge, la rîndu-ne, în puține minute, înveșo distanțe, în toate punctele cardinale, în locuri unde hărțile nu pot călăuzi decamdata pe călător, dat fiind că excavatoarele, buldozerele, macaralele-torn și harnicii constructori n-au timp să-i aștepte pe cartografi.

Iată-ne, de pildă, în inima taigălei Uralului nordic, unde, în 1957, a început construirea unuia din cele mai mari combinate de înabîrare a minereului de fier. Combinatul se înalță la poalele munților Kacikanas, care ascund uriașe rezerve de minereuri. Pînă acum au fost prospectate opt miliarde de tone, dar geologii sînt încă departe de a fi pătruns în toate măruntaiele acestor munți. Din carierele Kacikanarului se vor extrage, anual, cu mijloace mecanizate, peste 30 de milioane tone de minereu de fier.

Acum patru ani, după ce fuseseră înfipti primii țărși în taiga, pe locurile însemnate pentru înălțarea construcțiilor combinatului, au început să se înmulțească corturile constructorilor. Astăzi, însă, în locul potecilor de pădure, strălucesc de albul caselor străzile drepte ale orașului minerilor, iar în imediata apropiere crește vîzînd cu ochii un alt oraș, orașul combinatului de înabîrare a minereului. Orașul număra de pe acum cîteva zeci de străzi și 25.000 de locuitori.

Mestecînd aștia minereu feros, gigantului din taiga i se face și sete. O sete pe care numai o mare ar putea-o potoli. O mare în taiga? De ce nu? Constructorii combinatului au și pornit să-i dea ființă. Un baraj în curs de construcție pe râul Vie va permite formarea unui lac de acumulare conținînd nu mai puțin de o sută de milioane de metri cubi de apă. Crește, dar orașul, crește combinatul, în curînd vor undai și volurile pe o nouă mare creată de atepțarea omului. Și toate acestea — în numai cîteva ani..

„19 mai 1956. La trei luni după istoricul Congres XX al P.C.U.S. comsomoliștii din Perm au înfipt,

în pădurea defrișată tot de ei în apropierea involburatei Kama, primii țărși care marceau terenul pe care trebuia să se înalțe uzinele „Kamkabel”. Întreprinderea aceasta producătoare de cabluri electrice nu numai că va fi cea mai mare din Uniunea Sovietică, dar nu-și are pereche în toată Europa. La sfîrșitul septenaliului, pe cînd era fixată intrarea în funcțiune a acestei uriașe întreprinderi a industriei electrotehnice, producția urma să se ridice la peste 120.000 de kilometri de cablu — o adevărată cîngătoare pe care Pămîntul și-ar putea-o petrece de trei ori

peste mijloc, adică la ecuator. Constructorii susțin, însă, că pentru ei sfîrșitul septenaliului e proa depărat și au hotărît să aducă pe lume uriașul cu trei ani mai devreme — în 1962. Nimeni nu se îndoiește că această hotărîre va fi adusă la îndeplinire. Căci în timp ce pe șantierul „Kamkabel”-ului macaralele puternice mai ridică încă panouri și stlpi de beton, făcînd să răsară noi hale, în cele „vechi”, o serie de secții ale uzinelor au și început să producă. Iar în imediata vecinătate, și-au făcut apariția noi țărși.

Așa au început toate marile construcții ale cincinalelor, așa au început și cele ale septenaliului — de la țărși. Care au fost totdeauna martorii simbolici ai unor începuturi pline de entuziasm ce n-au întîrziat să se materializeze în gigantice hidrocentrale și combinate, în sute și sute de orașe, în sovhozuri, în canale și mări albastre, plănute mai întii pe planșete și apoi realizate întocmai pe terenurile de construcție. Martorii modesti ai începutului oricărui din aceste mărețe construcții, ei au dispărut de mult. Alți țărși, vestitori ai unor noi construcții, înfipti mereu în alte locuri care vor adăposti zidurile viitorului apropiat, vor dispăre și ei. Dar efemera lor existență, departe de a predispune la melancolie, va evoca mereu clipa emoționantă a primei lovituri de cazma, a primei mușcături a excavatorului. — patetica clipă a pornirii în marșul spre ceva nou.

Ce înseamnă cinci ani în U.R.S.S.

Oameni și cadențe

În atmosfera de elan impetuos în care oamenii sovietici durează temelile comunismului, o restrînsă categorie de specialiști e sortită parcă să rămînă mereu în urmă... Cartografiul Căci în Uniunea Sovietică nimic nu se învechește mai repede decît o hartă. Și oricît s-ar strădui cartografiile sovietice să marcheze schimbările care survin prin construirea altor orașe și așezări noi, prin modificarea altor cursuri de apă sau tăierea de canale, prin zămisirea de lacuri și mări făurite de om, eforturile lor sînt totuși depășite de cadența în care se ivesc aceste „noutăți”.

De la sfîrșitul lunii septembrie, de pildă, harta Siberiei nu mai corespunde realității dacă în vecinătatea punctului care indică locul viitoarelor hidrocentrale de la Bratsk nu este marcată, printr-o simbolică pată albastră, apariția unei mări noi — imensul lac de acumulare format de apele zăgăzuite ale Angarei. Cu o suprafață de 5.500 kilometri pătrați, acesta este cel mai mare lac artificial creat de mina omului pe Pămînt.

În ajunul celui de al XXI-lea Congres al P.C.U.S. a fost editată o nouă hartă a R.S.S. Uzbece, dar acum, în zilele Congresului XXII, ea nu mai este decît un document istoric. Transformările la care a fost supusă vestita „Stepă flămîndă”, de pildă, au impus întocmirea unei hărți noi, care a și apărut de altfel recent.

Orientîndu-se după cea „veche”, Vladimir Kamalov, pilotul unui heliopter „MI-1”, care nu mai zburase de un an pe ruta Tașkent-Samarkand, era cît pe ce să se rătăcească.

— Mă uit în jos, — povestește el — și încep să covăi Harta marcheză pustiu, dar ce văd? un cîmp uriaș acoperit de culturi de bumbac. So poate și asta, gîndesc. Or fi niscaiva năminturi noi redlate agriculturii. Zbor mai departe, Harta indică tot pustiu. Jos, însă — un oraș. Să mă fi înșelat? Fac legătura, prin radio, cu unitatea, precizez coordonatele. Totul corespunde perfect. Dar nu trec nici cinci minute — și dedesubt apare o nouă așezare orășenească...

Noul peisaj ce se înfățișa privitorilor nodumerite ale pilotului era o realitate făurită de oamenii sovietici într-un timp ulmitor de scurt. Da, „Stepa flămîndă” din moși-strămoși e acum un adevărat „Cuculistan” — mult visatul „pămînt al florilor” din miturile orientale. Sovieticii au izbutit să aducă apele Sir-Darței către nisipurile fierbinți ale deșertului Kizil-Kum. Trei sute de metri cubi de apă pe secundă este debitul minunatului canal, grație cărui a devenit cu puțină înfăptuirea „minunții”. Livada de pîrșici a sovhozului „Farhad” se întinde acum pe 250 de hectare, iar în partea de sud a ex-Stepii flămînde, viile vor ocupa 50 de mii de hectare de rod, mutînd aici centrul producției de stafide de la Samarkand.

— Do necrezut! Ce proporții uriașe! Parcă nici nu-ți vine să crezi că oamenii pot să înlăture piedici atât de mari. Și încă într-un timp atât de scurt! — a exclamat profesorul Pinto, din Portugalia, unul din nenumărații turiști din Europa, Asia, Africa și America, atrași de grandiosul experiment economic, științific și uman ce se înfăptuiește acolo, la locul de joncțiune a trei republici sovietice: Kazahstan, Uzbekistan și Tadjikistan.

Dar cronica anilor ce s-au scurs de la Congresul XX este atât de bogată în realizări similare, încît cea mai mare greutate o prezintă alegerea celor mai semnificative dintre ele. Într-un recent număr din „Ogoniok”, reporterii cunoscutului săptămînal sovietic s-au strădui să facă o astfel de selecție. Urmărin-

In intrecerea
dintre U.R.S.S.
si S.U.A.

FACTORUL DECISIV

Formulind sarcinile partidului in domeniul constructiei economice, al bazei si dezvoltarii bazei tehnico-materiale a comunismului, noul Program al P.C.U.S. subliniază cu deosebită vigoare rolul tehnicii in dezvoltarea continuă a forțelor de producție. Comunismul asigură dezvoltarea neîntreruptă a producției sociale pe baza unui progres tehnico-științific extrem de rapid, ridică pe o treaptă foarte înaltă stăpânirea oamenilor asupra naturii, le creează posibilitatea să dirijeze într-o măsură tot mai mare și mai deplină forțele ei oarbe.

Schimbarea
esenței
în industrie

Subliniind că, în comparație cu capitalismul, comunismul înseamnă o productivitate a muncii superioară, V. I. Lenin vedea tocmai în acest fapt elementul determinant al victoriei noii orinduirii socialiste. „Productivitatea muncii — scria el în celebra sa lucrare „Marea inițiativă” — este, în ultimă analiză, factorul cel mai important, cel mai de seamă al victoriei noii orinduirii sociale. Capitalismul a creat o productivitate a muncii pe care n-a cunoscut-o feudalismul. Capitalismul poate fi și va fi învins definitiv prin aceea că socialismul creează o productivitate nouă a muncii, o productivitate cu mult mai înaltă”.

Se înțelege, în lumina acestei aprecieri, însemnătatea pe care o capătă în analiza întrecerii economice pașnice dintre capitalism și socialism, cercetarea comparativă a dinamicii productivității muncii. În decă special, atrage atenția compararea productivității muncii în raport cu Statele Unite ale Americii, nu numai datorită amplejării că această este principala țară a imperialismului contemporan, dar mai ales datorită faptului că este vorba de țara capitalistă care a atins cel mai înalt nivel în acest domeniu. Productivitatea socială a muncii este în S.U.A. de două-trei ori mai înaltă decât în țările capitaliste ale Europei occidentale și mai înaltă decât în Canada (a doua țară capitalistă în ce privește nivelul productivității muncii industriale). De asemenea, trebuie avut în vedere amănuntul că — datorită unor factori și împrejurări asupra cărora nu este cazul să insistăm aici — S.U.A. cu înregistrat încă din secolul XIX cel mai înalt ritm de creștere a productivității muncii dintre toate țările capitaliste.

Care era deci raportul dintre productivitatea muncii realizată în S.U.A. și în Rusia pre-revoluționară? Înfringând greuți apreciable care se ridică în calea comparării internaționale a unui atare indicator, statisticienii au ajuns la concluzia

că în 1913 productivitatea muncii în Rusia țaristă era de 9 ori mai scăzută decât în S.U.A.

De atunci, însă, acest raport s-a schimbat în permanență, datorită faptului că socialismul creează posibilitatea sporirii productivității muncii într-un ritm cu mult mai înalt decât capitalismul. De pildă, în perioada 1913-1950 productivitatea muncii a crescut în U.R.S.S. de 5,5 ori, iar în S.U.A. numai de 3 ori. Statele Unite au pierdut astfel locul întâi pe care-l dețineau pe plan mondial până la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie în ce privește ritmul de creștere a productivității; locul lor a fost luat de primul stat socialist.

Un al doilea aspect al problemei: socialismul creează nu numai posibilitatea unor ritmuri înalte, dar aici acționează ca o lege economică obiectivă creșterea continuă a productivității muncii, în timp ce în capitalism creșterea productivității este discontinuă și are un caracter inegal.

Țogale acestea fac, în ultimă instanță, ca în procesul dezvoltării istorice a economiei socialiste ritmul de creștere a productivității muncii să se accelereze, în timp ce în economia capitalistă ritmul stagnează sau chiar se încetinește. Este semnificativ în acest sens faptul că în U.R.S.S. ritmul mediu anual de creștere a productivității muncii a fost de 5,1 la sută în perioada 1913-1955; în perioada 1956-1959 el a crescut la 6-7 la sută. În Statele Unite ale Americii, ritmul mediu anual de creștere a productivității muncii industriale a fost, începând din 1947, de 3,1-3,3 la sută; pentru anii următori, unii economiști americani apreciază că el se va menține în jurul a 3 la sută iar alții — mai puțin optimiști — că va coborî la 1,5-2 la sută.

Care sînt perspectivele de viitor în această direcție? Noul Program al P.C.U.S. prevede o ridicare a nivelului productivității muncii de peste 2 ori în curs de zece ani (1961-1970) și de 4-4,5 ori în decurs de douăzeci de ani (1961-1980). Realizarea acestei sarcini va face ca în 1980, nivelul productivității muncii în industria

U.R.S.S. să fie de aproximativ două ori mai înalt decât cel existent astăzi în S.U.A. și mai înalt decât cel pe care-l vor atinge, probabil, până atunci Statele Unite.

Creșterea productivității muncii are, însă, așa cum se știe, o însemnătate deosebită nu numai pentru sporirea rapidă a producției de bunuri materiale și pentru crearea de surse de acumulare necesare dezvoltării economice; în socialism ridicarea productivității muncii reprezintă premiza necesară reducerii duratei zilei de muncă. Tocmai în legătură cu creșterea productivității muncii — ca urmare a înzestrării tuturor ramurilor economiei cu tehnica cea mai nouă și a creșterii nivelului de calificare al lucrătorilor — noul Program al P.C.U.S. a putut să înscrie sarcina de reducere a zilei de muncă astfel încât în anii următori U.R.S.S. să ajungă țara cu ziua de lucru și săptămîna de lucru cele mai scurte din lume.

De altfel, dacă avem în vedere reducerea duratei zilei de muncă și calculăm durata producției pe om-ură, ajungem la concluzia că nivelul pe care-l va atinge U.R.S.S. în 1980 în raport cu S.U.A. va fi mai înalt decât rezultatul din calculul menționat mai sus.

Experiența construcției socialiste și programul construirii desfășurate a comunismului confirmă astfel, sub toate aspectele, însemnătatea excepțională pe care o are indicația leninistă cu privire la rolul productivității muncii pentru întreaga luptă dusă în vederea fărîmării societății comuniste.

Costin Murgescu

Viitorul agriculturii

În crearea bazei tehnico-materiale a comunismului, în asigurarea unui belșug de produse care să permită realizarea principiului repartiției comuniste „de la fiecare după capacități, fiecăruia după nevoi”, un rol deosebit de important are de jucat agricultura.

Ca urmare a colectivizării agriculturii și trecerii ei la marea producție, precum și a introducerii pe scară largă a mecanizării în practica agricolă, suprafețele însemnate și producția culturilor agricole din U.R.S.S. au crescut necontenit. În comparație cu anul 1913, suprafața arabilă a Uniunii Sovietice a sporit cu 84,8 milioane hectare, mai cu seamă prin valorificarea pământurilor înțelenite. Față de anul 1955, producția agricolă globală din ultimii ani a sporit cu aproximativ 70%.

În momentul de față, agricultura sovietică este deservită de 2.900 stațiuni de reparare și aprovizionare a parcului de tractoare și mașini agricole. Pe ogoarele Uniunii Sovietice, lucrează astăzi un număr de 1.921.000 tractoare, 520.000 combine, 777.000 autocamioane, precum și milioane de alte mașini agricole complexe.

O importantă contribuție la dezvoltarea și înflorirea agriculturii sovietice o aduce desigur și știința. De la introducerea și aplicarea izolată a realizărilor științifice și experienței izolate colhoznice s-a trecut la aplicarea lor la scară mare, pe regiuni și chiar ținuturi întregi. Apreciază rezultatele agriculturii care a avut drept rezultat obținerea unor recolte uimitor de bogate nu numai în regiunile sudice, favorabile agriculturii, ci și în regiunile nordice și centrale ale Uniunii Sovietice, considerate până nu de mult ținuturi de dezvoltare ei. În regiunile centrale, lipsite de cernoziom dar caracterizate de condiții climatice prielnice și o suficientă

umiditate, a fost aplicată pe scară largă tăierea cu var a solurilor acide, însoțită de aducerea masivă a îngrășămintelor organice chimice, precum și de extinderea culturilor rilor perene, atât de necesare ameliorării litajii solului.

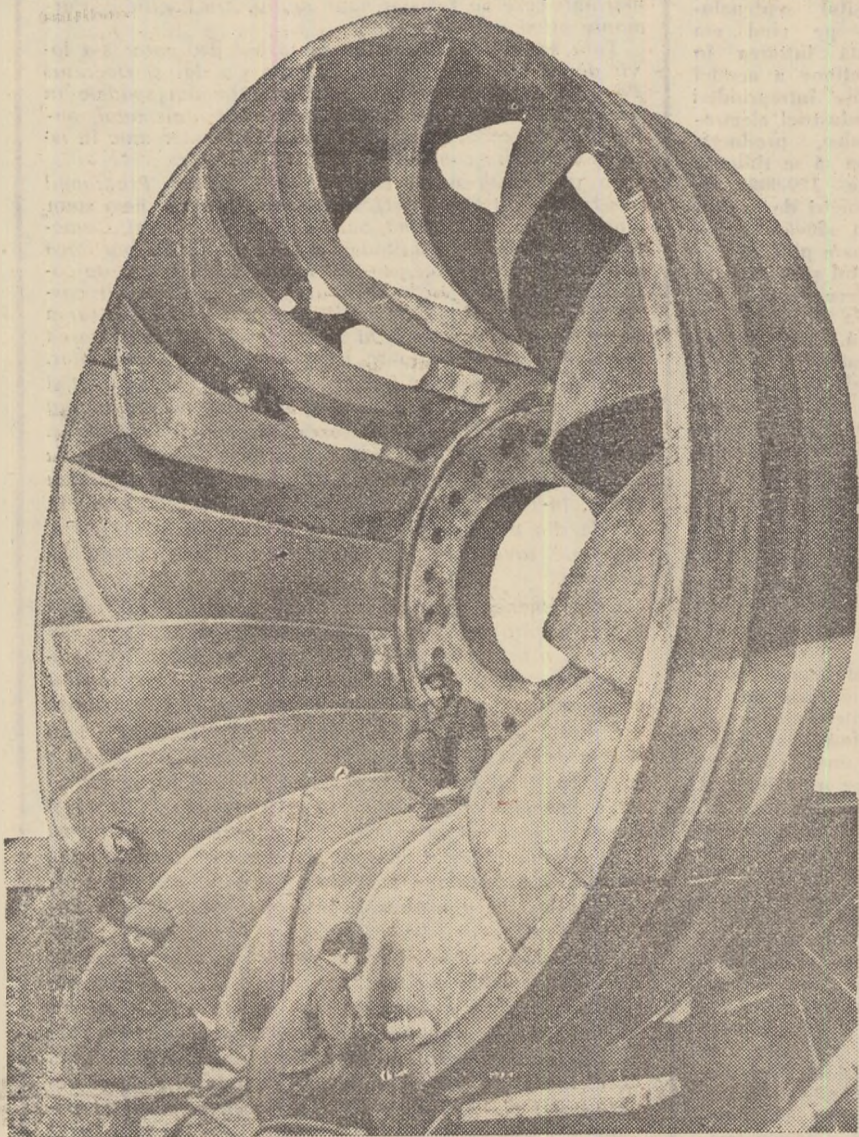
Au fost introduse de asemenea asolamente furajare și diferitele sisteme de conveier, asigurându-se astfel hrana animalelor de măvară și pînă toamna tîrziu, atât cu furaj centrate cît și furaje verzi, proaspete, același timp în ultimii ani a fost extinsă și porumbului pentru boabe și siloz, care constituie principala bază de nutriție a lui de animale existent în U.R.S.S.

Grandioasele realizări ale agriculturii tice confirmă din nou în ale întregii lumii reza forță vitală a socialismului, uriașele tăje ale sistemului economic socialist față de cel capitalist. În Uniunea Sovietică, au fost create condițiile materiale necesare trecerii culturii socialiste la agricultura comunismului.

În acest sens, prevederile Programului P.C.U.S., referitoare la dezvoltarea agriculturii în următorii ani, sînt de-a dreptul impresive. Programul P.C.U.S. prevede sporirea valorii totale a producției agricole în 10 ani, circa două ori și jumătate, iar în următoarele ani — de trei ori și jumătate. Astfel, în primul deceniu, Uniunea Sovietică va de Statele Unite ale Americii în ce privește producția pe cap de locuitor la principalele produse agricole.

Pentru desăvîrșirea mecanizării complete a tuturor proceselor de muncă în agricultură, sînt folosite sisteme moderne de mașini, cu tehnico-economice înalte și corespunzătoare condițiilor de climă și sol caracteristice fiecărui zone naturale a Uniunii Sovietice. În a

¹⁾ V. I. Lenin — Opere, vol. 29, pag. 411.

Într-o uzină metalurgică din Leningrad se construiește pentru hidrocen- trala de la Bratsk o turbină de 230.000 kW, cea mai mare din lume. Comanda turbinei este complet automatizată.

Schimbări esențiale în industrie

autoorganizare, destinate altor obiecte fixe, cit și celor mobile, inclusiv casnice. Unele instalații cu autoreglare au atins un asemenea nivel de perfecțiune, încât în următorii ani ele vor putea fi introduse pe scară largă, nu numai în industrie și transporturi ci și în alte dome-

ni. Aceste instalații permit ca procesele tehnologice să se desfășoare în condiții optime, cu o eficiență maximă. Introducerea într-o uzină chiar și numai a unei singure instalații cu autoreglare destinată prelucrării pieselor cu forme complexe va aduce economii anuale în valoare de milioane de ruble, precum și o serie de alte avantaje importante. De asemenea, automatizarea sistemelor energetice cu ajutorul mașinilor de comandă va face posibilă distribuția extrem de avantajoasă a sarcinii centralelor electrice și agregatelor, stabilirea unor regimuri naționale și, prin aceasta, reducerea cu mai multe milioane kW/h a pierderilor de energie electrică, reducerea de multe milioane tone a consumului de combustibil.

Automatizarea și mecanizarea complexă este baza materială necesară transformării treptate a muncii sociale în muncă comunistă. Încă în cursul primei etape spre care vorbește Programul, munca fizică grea va dispărea, datorită automatizării. Semnele trecerii pe scară tot mai largă la secții și întreprinderi automatizate, și început încă de pe acum să fie vizibile în Uniunea Sovietică. De pildă, prima uzină de rulmenți din Moscova urmează să fie transformată, în perioada imediat următoare, în uzină automată. În această uzină, dirijarea producției se va face cu ajutorul tehnicii electronice și al aparatelor de televiziune.

În următorii 20 de ani în structura industriei sovietice se vor produce schimbări esențiale, care vor oglindi un alt nivel tehnic al producției. Noi tipuri de mașini, dispozitive și aparate legate de automatizări și de tehnica electronică vor fi introduse în cele mai importante ramuri ale economiei naționale. Prevederile privind dezvoltarea tehnicii în următoarele două decenii în R.S.S., ca de altfel și celelalte prevederi cuprinse în noul Program au un caracter absolut științific și realist. Aceste prevederi vor fi fără îndoială realizate, deoarece Uniunea Sovietică dispune de pe acum de o bază de producție extrem de puternică și în continuă dezvoltare, de constructori, tehnicieni și ingineri cu un înalt grad de conștiință și calificare care muncesc fără preget pentru transformarea industriei U.R.S.S. în industria cea mai perfecționată și mai puternică din lume.

Acad. E. Bădărău

Problemele agriculturii

În timpul P.C.U.S. consideră ca una din sarcinile sale cele mai importante electrificarea rapidă a agriculturii prin alimentarea tuturor colhozurilor și sovhozurilor cu energie electrică de la sistemele energetice de stat și prin construirea de centrale electrice sătești.

Electrificarea și mecanizarea agriculturii sovietice vor spori productivitatea muncii de cel puțin două ori și jumătate în următorii 10 ani și de cinci-șase ori în decurs de 20 ani. În felul acesta va fi lichidată rămânerea în urmă a agriculturii față de industrie, urmând ca ea să fie transformată într-o ramură puternic dezvoltată a economiei societății comuniste. Înzestrarea tehnică a agriculturii va fi aproape similară cu cea a industriei, iar munca în agricultură se va transforma într-o varietate a muncii industriale.

Sovhozurile vor deveni adevărate fabrici mecanizate și bine organizate, producătoare de cereale, bumbac, carne, lapte, lână, legume, fructe etc. iar satele colhoznice se vor transforma, treptat, în localități comasate de tip urban, înzestrate cu toate cele necesare unui trai modern, civilizată. Această etapă de dezvoltare a agriculturii sovietice va constitui unul din cele mai mărețe rezultate ale construcției comunismului.

Oamenii muncii din țara noastră, ca și din celelalte țări ale lagărului socialist, precum și întreaga omenire progresistă salută cu adâncă dragoste și bucurie noul Program al P.C.U.S., marele document marxist-leninist. Prevederile sale continuă și dezvoltă creator mărețelor idei ale lui Marx, Engels și Lenin, constituind astfel un adevărat Manifest Comunist al epocii noastre.

Ing. Al. Priadencu

Membru corespondent al Academiei R.P.R.

Nina Ermoșina, muncitoare din Moscova, are toate motivele să fie bucurată: generația ei va trăi în comunism.

UN ÎNTREG POPOR ÎNVAȚĂ...

Atenția întregii omeniri progresiste este așintită în aceste zile asupra lucrărilor celui de al XXII-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, care dezbate noul Program al P.C.U.S.

În acest document își găsesse expresia principalele sarcini ale Partidului Comunist și ale întregului popor sovietic în construirea și dezvoltarea bazei tehnico-materiale a comunismului, pe tărîmul ridicării bunei stări materiale a poporului, al întăririi statului multinațional sovietic și al dezvoltării democrației socialiste, al ideologiei, educației, învățămîntului, științei și culturii.

Un loc important îl ocupă în cadrul Programului tezele referitoare la educația și învățămîntul în societatea sovietică, problemele formării multilaterale a tinerelor generații de viitori constructori ai comunismului. Pornind de la ideea generală că în centrul activității educative a P.C.U.S. se află dezvoltarea atitudinii comuniste față de muncă la toți membrii societății, în Program se arată că în perioada trecerii la comunism crește posibilitățile de educare a omului nou, dezvoltat în mod armonios din punct de vedere spiritual, moral și fizic.

Această sarcină complexă și de importanță istorică se prevede a fi realizată prin mai multe măsuri concrete, printre care realizarea învățămîntului mediu general și tehnic obligatoriu în cursul următorilor zece ani. Ca măsuri imediate se prevăd reorganizarea completă a școlilor de șapte ani în școli de opt ani până la începutul anului școlar 1962-1963, iar până în anul 1963-1964 — reorganizarea tuturor școlilor medii în școli cu învățămînt practic de producție. De altfel încă în acest an, numărul școlilor de opt ani din R.S.F.S.R. a atins cifra de 12.000. În același timp, Partidul Comunist și guvernul sovietic iau măsuri eficiente pentru a asigura, în primul deceniu, continuarea școlii până la clasa a VIII-a de către toți tinerii care astăzi lucrează în producție, iar în al doilea deceniu — posibilitatea pentru toți oamenii sovietici de a căpăta cultură în școala medie, cu ajutorul cursurilor serale. În marea lui simplitate, acest Program grandios reprezintă satisfacerea deplină

a setei de cunoaștere multilaterală a omului comunist, formarea lui deplină ca constructor cu o înaltă cultură al societății celei mai înaintate din istoria omenirii. Așa cum se arată în Program, învățămîntul mediu trebuie să asigure și asigure încă de pe acum cunoașterea temeinică a bazelor științelor, însușirea principiilor concepției comuniste despre lume, pregătirea politehnică prin muncă la nivelul științei și tehnicii celei mai înaintate, în funcție de necesitățile societății, de inclinațiile și dorințele elevilor. În același timp, școala medie generalizată va asigura educația morală, estetică și fizică în cele mai bune condiții a generațiilor tinere în totalitatea lor. Cîtă deosebire de școala trunciată, incompletă, accesibilă numai unora în societatea burgheză!

Ca verigi importante în realizarea unei educații și instrucțiuni complete, în strînsă legătură cu o muncă folositoare, Programul prevede dezvoltarea continuă a instituțiilor preșcolare și a școlilor-interne, ca pepiniere de educare și instruire complexă prin muncă a unui număr cit mai mare de elevi, intensificarea construcției și utilizării moderne a școlilor, astfel ca toți elevii să ajungă a fi cuprinși într-un singur schimb. Măsurile luate în anii trecuți pentru politehnizarea învățămîntului vor fi continuate și intensificate în următorul deceniu, în așa fel ca toate școlile să aibă asigurate cele mai bune condiții pentru desfășurarea la un înalt nivel a procesului complex instructiv-educativ: încăperi corespunzătoare pentru toate clasele, realizate după cerințele tehnicii moderne, ateliere, laboratoare de chimie și fizică utilizate cu aparatul necesar pregătirii la nivelul științei actuale, terenuri agricole și utilajul necesar la școlile de la sate, ateliere adecvate procesului de învățămînt în școlile de pe lângă întreprinderi. Aceste sarcini se realizează, de altfel, încă de pe acum: în 1960, de pildă, au fost construite în R.S.F.S.R. cu 35 la sută mai multe clădiri pentru școli decît în 1959, iar în acest an acest procent va fi și mai ridicat. Programul nu omite să menționeze, de asemenea, că un rol important în procesul educativ-instructiv îl ocupă educația

fizică și estetică, pentru satisfacerea căreia se va intensifica construcția de săli de gimnastică, complexe sportive și turistice pentru școlari, se vor crea toate condițiile pentru ca copiii să se ocupe de muzică, pictură, sculptură potrivit aptitudinilor și dorințelor lor.

Un rol important și de onoare în realizarea acestor sarcini complexe de formare a noilor generații în spiritul ideilor comunismului îl au învățătorii și profesorii, organizațiile de Comsomol și cele pionieresti. Se știe că recent C.C. al P.C.U.S. a adoptat o hotărîre în legătură cu măsurile ce urmează a fi luate pentru formarea unui număr tot mai mare de învățători și profesori cu o înaltă calificare, corespunzătoare noilor cerințe ale școlii sovietice.

Extrem de interesante sînt prevederile Programului privind învățămîntul superior și mediul de specialitate, care pregătește specialiști cu o înaltă calificare, cu un larg orizont teoretic și politic. Toată lumea astăzi recunoaște că învățămîntul superior și tehnic de specialitate sovietic se află pe primul loc în lume, că anual numărul noilor ingineri, de pildă, depășește cu mult numărul absolvenților institutelor tehnice din S.U.A. Elementul nou din Program constă în aceea că, în viitorul apropiat, reducerea zilei de lucru și ridicarea simțitoare a nivelului de trai al întregii populații vor crea condițiile necesare pentru ca oricine dorește să poată urma învățămîntul superior sau tehnic de specialitate. Această lărgire considerabilă a învățămîntului superior și tehnic de specialitate, în deosebi a celui seral și fără frecvență, se va realiza cu ajutorul direct al întreprinderilor, sindicatelor și altor organizații obștești.

Iată, pe scurt, programul grandios al dezvoltării învățămîntului sovietic în etapa trecerii la comunism. El va fi, fără îndoială, îndeplinit și depășit, la fel ca și celelalte prevederi ale Programului P.C.U.S., obiect al dezbaterilor celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

G. Mihăilă

Prodecan al Facultății de Filologie a Universității „C. I. Parhon“

O sărbătoare a cărții

de Eugen Jebeleanu

Ca în fiecare toamnă, iată-ne și în acest an strinși laolaltă la această sărbătoare a culesului roadelor literaturii, artei, științei sovietice. E o sărbătoare cu atât mai radioasă, cu cât are loc în preajma unui eveniment extraordinar: cel de al XXII-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. E o sărbătoare care — marcată de această zi — durează, în realitate, un an plin. Și sint roade care, hrănind inima și inteligența, fecundându-le și înobilându-le, nu pier niciodată. Ele trec din minile cititorului în inimă și, apoi, în aceste mici hambare ale culturii, care sint bibliotecile, și din bibliotecă, iarăși și iarăși, într-un lanț nesfârșit de mâini și de inimi.

„Bazarul cărții sovietice”, organizat în cadrul Lunii prieteniei romino-sovietice este un bazar al bucuriei, fiecare carte sovietică este un prieten care te înțepină și un frate. Nici una dintre cărțile sovietice nu este doar o carte. Cu mult înainte de construirea avioanelor supersonice, cărțile sovietice au fost rachete care au sfîșiat obscuritatea, ignoranța, minciuna și silnicia în care dușmanii Omului ferecaseră planeta. Cărțile sovietice au fost pionieri ai Revoluției, avînd într-un pumn arma luminii și în celălalt semintele generatoare ale adevărilor noi umanității: umanitatea descătușată, umanitatea slăpină pe soarta ei, umanitatea luptătoare pentru pace, împotriva beznei.

Marea Revoluție din Octombrie a dăruit omului o literatură și o știință pe măsura ei.

Scriitorii sovietici, gînditorii, oamenii de știință sovietici au făurit cea mai generoasă cultură, artă și civilizație din lume. Ei au scris — și scriu, — au gîndit — și gîndesc — nu doar pentru ei, ci pentru fericirea lumii întregi.

„...scriitorul revoluționar (spunea Maiakovski) nu este un oarecare tip supranumerar, ale cărui potriveli de cuvinte sint tipărite într-o carte și rămin în file pentru a se acoperi de praf; scriitorul revoluționar este un om care participă la viața obișnuită, zilnică, și la construcția socialismului”.

Scriitorul sovietic a pus la temelie cărților sale nu numai talentul său, ci și, nu o dată, singele său. De astfel de scriitori sint scrise aceste cărți care ne înconjoară cu căldură, ca pe niște frați. Din tezaurul nepuizabil al acestor cărți își îmbogățesc mintea, inima, sensibilitatea, milioane de cititori din Republica Populară Romînă. Mesajul acestor cărți, al autorilor lor, mesajul sensibilității și gîndirii popoarelor sovietice, mesajul păcii, înconjoară și fecundează, ca pe niște brazde însetate, meridianele întregului glob pămîntesc.

Este o mare bucurie să poți vedea, departe, într-un colț de țară, unde înainte de Eliberare țărănul iscălea prin punere de deget, colectivisti citind pe Maxim Gorki și pe Șolohov, și tineri recitind din Nekrasov sau Maiakovski. Și nu se poate să nu fii profund emoționat — așa cum am fost eu însumi de curînd — văzînd cum, într-un avion plecat din Havana, un negru, pină ieri analfabet, sta, de-a lungul unei zile și unei nopți întregi, aplecat deasupra unei cărți al cărui titlu este „El Estado e la Revolucion” și al cărei autor e Vladimir Illici Lenin.

Forța ideilor cuprinse în cărțile sovietice, marea lor generozitate, adevărul pe care-l cuprind și care este însuși dinamul epocii noastre și al celor care vor veni, optimismul lor de neînfrînt, — iată valorile extraordinare, apa vie care ținește din operele politico-ideologice, literare și științifice sovietice. Aceste opere oglindesc însuși irezistibilul mers înainte al Comunismului, triumful oamenilor care luptă, visează și vor învinge.

Luciditatea scriitorului *)

Antenele sensibilității artistice se pot substitui uneori, chiar și la scriitorii de valoare, rațiunii și lucidității. Se poate „secreta” literatură, așa cum albinele secretă miere, cu rezultate nu mai puțin fructuoase. Dar există și o altă categorie de creatori, printre care se numără și Anton Pavlovici Cehov, a căror sensibilitate face casă bună cu rațiunea și inteligența. Mai mult decît atât, sensibilitatea lor se alimentează la izvoarele pure ale rațiunii și inteligenței și este de neconceput fără de ele.

Astfel ni se înfățișează Cehov — dramaturgul și prozatorul în toată opera sa și, în chip nemijlocit, în Caietele de însemnări și în fragmentele de jurnal incluse în volumul XI al operelor sale. Aici, temele favorite și concepțiile estetice ale scriitorului sint cuprinse în neamănitate reflectii reci despre oameni și despre viață, meditații care sint în aceeași măsură ale unui gînditor și ale unui artist.

Cunoscuta oroare a scriitorului față de diferitele forme de filistinism este alimentată de observații de acest fel: „Sintem Istoviti de alta lingvire și ipocrizie”. „Liberalism moderat: cinele are nevoie de libertate, totuși nu strică să fie ținut în lanț”. „Judecător de pace onorific, membru onorific al orielului, în toate era onorific”. Orizontul social al operelor sale se regăsește explicit de constatări sociologice precise. Întrîndu-se de ce-i place unei cunoscințe sau poate unui personaj din piesele sale) viața de fabrică, Cehov răspunde: „Cred că ea pretutunde ceea ce este foarte sănătos în viața muncitorilor, puternic și înălțător, ceea ce au avut și tatăl și mama ei, dar nu are ea”. Sau „...cu cât e mai săracă (gospodăria) și mi-

zeria mai mare, cu atât sint mai multe griji și mai multă muncă”. Intoleranța lui față de raporturile dintre oameni care trădează mărgînire, abuzurile sau pur și simplu proștie se descompere în incidentul dintre conștientii însetați de vodcă și oțelul deportat, ca și în alte zeci de notații de acest fel: „Nici dragostea, nici prietenia și nici respectul nu leagă oamenii mai mult decît ura comună față de cineva”.

Si o însemnare despre artă: „Literatura adevărată ar trebui să te învețe cum să evadeti din ea sau măcar să vestească zorii libertății, pe cînd acum se învîngă numai: „Val, ce întunecată și umedă îți este închisoarea! O!, n-ai cum să scapi, te pindește o moarte sigură”.

Caietele de însemnări cuprind un amalgam de informații din viața scriitorului, de la relațiile cu colegii de breasla și cu prietenii, la vizitele în străinătate și

pină la amănuntele (implicate în unele cugetări) asupra existenței sale personale.

În afară de cele amintite pină acum, cătețele și fragmentele de jurnal ridică un colț al cortinei, dincolo de care se află laboratorul de creație al scriitorului. Notații scurte, cuvinte, un dialog, un nume sint nucleul unor viitoare schițe, realizate ca atare sau prezente în alt mod în opera sa.

Cehov își vede personajele, le aude mai adesea, le simte întotdeauna. Dar, în toate împrejurările amintite, gîndește asupra lor cu subtilitatea și ascuțimea nelintrecutei sale sensibilități. E un scriitor căruiă îi place să-și scaldă sensibilitatea și să o temperaze în eterul judecăților reci. Despre această înclinată a sa vorțesc la fel de puternic paginile însemnărilor de călătorie din insula Sabalin și din Siberia.

Paul Granea

ÎN LIBRĂRII:

Alexei Tolstoi și exigențele creației

Ca și în creațiile sale de neuitat, „Calvarul” sau „Petru I”, Alexei Tolstoi ni se dezvăluie în reflecțiile asupra literaturii — de care luăm act din culegerea recent apărută: „Despre munca literară” — un artist profund atașat de revoluția proletară. Viziunea sa asupra fenomenului literar are la bază conștiința transformărilor radicale produse în existența oamenilor și în felul lor de a gîndi și a simți, odată cu victoria și desăvîșirea revoluției socialiste. În noua realitate socială și umană el descifrează izvorul unei arte fără precedent: „Cu totul altceva e să cunoști și să afirmi conștientul lăuntric al revoluției socialiste, — observă A. Tolstoi — această lume de idei mărețe înfăptuite prin voința omenească, o lume în plină transformare psihologică”. În funcție de această îndalțire, autorul „Calvarului” insistă asupra necesității ca scriitorul să facă eforturi susținute pentru cunoașterea vieții înconjurătoare, spre a putea să o zăvănească profund și multilateral. Simpla înregistrare a faptelor culese la înfîptuire și neordonate în funcție de un principiu călăuzitor ferm, de o concepție clară, cuprinzătoare, dinamică, îl nemulțumeste profund. În repetele rînduri el atrage atenția asupra greselii pe care o comit mai ales scriitorii tineri

cînd reduc munca lor la acumulara unui cit mai abundent material documentar de epocă, realizînd adevărate cronici istorice, („pagini de letopisei” spune Alexei Tolstoi) fără a-și da seama că tipul uman specific vremii nu prinde viață în asemenea condiții ci rămîne o „fantomă nelincarnată”. Ori, problema înfățișării eroului revoluționar este considerată de A. Tolstoi primordială pentru literatura realist-socialistă: „Cititorii — atrăgea el atenția încă din 1934 — ridică în fața scriitorilor, cu toată hotărîrea caracteristică proletariatului, problema fundamentală a realismului socialist — problema creării unei figuri tipice a epocii, adică a unui personaj care a luat ființă printr-un proces de sinteză, din observație și creație, un personaj (de piesă, de roman) viu și complex, luat din ciocotul vieții. În care cititorul să-și recunoască trănăsurile, ardoarea, greșeliile, tragicul și comicalul vieții sale și în felul acesta să ia cunoștință de sine însuși”. Chiar din acest citat reiese seriozitatea cu care marele scriitor sovietic privea funcția educativă a literaturii, rolul ei în formarea unor conștiințe înalțate.

Pentru Alexei Tolstoi, asta este o „sărbătoare a ideilor”. De aici oprobriul său împotriva platitudinii, cunoscutului ca și împotriva artificiilor convenționale. În spiritul „realismului monumental” pe care îl consideră propria creație ce-și propune să ogliadească realitatea revoluționară, A. Tolstoi pledează pentru o literatură de un înalt nivel artistic și intelectual: „Să scriem limpede, simplu, convingător din punct de vedere artistic, inteligent, folosind toate armele culturii și totodată atrăgător, foarte atrăgător deoarece o carte plicticoasă este mai plicticoasă decît cea mai anostă viață”. Forma „aproximativă”, trăind comoditate, facilitate, înlesneste dezaprobarea sa. Convingerea sa este că: „o idee nu poate avea decît o singură formulare artistică. În care îmbinarea de cuvinte devine asemenea unui cristalin”. Adevăratul artist nu-și găsește linștea și mulțumirea pină nu ajunge la această formulare. Este aici și o manifestare a respectului față de cititor. A. Tolstoi împinge atât de departe prețuirea sa pentru cel căruiă îi este destinată cartea, încît îl consideră pe cititor „parte componentă a operei de artă”. Se înțeleg că un asemenea creator așteaptă nerăbdător confruntarea cu critica, căreia îi cere să fie expresia cerințelor maselor de cititori. „Criticii — precizează el — trebuie să fie un prieten al artei și, ca prieten, de la înălțimea sarcinilor îndrăznețe ale literaturii proletare, să demayle toate slăbiciunile, toate neajlunțele, toate „himeretele”, sărăcia intelectuală și artistică a operelor”.

Exigența manifestată de Alexei Tolstoi față de creație își are izvorul în convingerea că literatura realist-socialistă îl sint asigurate cele mai largi orizonturi de înțelegere.

Turgheniev — Opere, vol. X

Poet și critic, într-un sens larg și cuprinzător, este Turgheniev în tot ce a scris și, mai mult ca oriunde, în proza sa. În „Povestirile unui viător”, în romanul „Părinți și copii”, Belinski dădea, ca totdeauna, dovadă de o perspicacitate excepțională cînd, recenzînd opera de debut a scriitorului, remarcă drept particularități ale talentului său „poezia” și „spiritul”, imbinarea poeziei cu spiritul, a detaliilor realiste cu suflul noematic.

Apariția în traducere romînească a volumului X, ne face să luăm cunoștință de cele două însușiri de bază ale personalității lui Turgheniev, în stare, ca să ricem așa, analitic, în expresia lor cea mai pură și mai directă, poetul și criticul cristalizîndu-se, de astă dată, în două activități distincte.

Am putea spune că aceste scrieri conțin toate elementele constitutive ale marului tablou al „vieții ruse”, inaugurat de Pușkin, dar și așa cum va apărea el în proza de mai tîrziu a lui Turgheniev și a contemporanilor săi. Vom găsi aici prefigurari pe Rudiin, vom găsi „femelele ruse”, cu simbul lor de puritate și poezie și, în același timp, la extremitatea cealaltă, vom găsi pe viitorii „domni Golovilov” al lui Salikov-Guedrin... În vreme ce poezia și poeziile lui Turgheniev, scrie în perioada debutului, aduc o notă de seninătate puritate, echilibru, tonale detașate, voioasă „împăcată” cu viața mereu nouă, variată și pitorească, poezia în proză sint mărituța acestui echilicium moral și ideologic care atacease înșelăcia și seninătatea acțiunilor către aștritul vieții.

Și mai revelatoare încă este a doua parte a volumului care conține un foarte prețios material memorialistic, referențe autobiografice, îmbrășis de viață, eseuri critice și de istorie literară, studii, recenzii, prefețe, scrieri. Așteptieri bine compătite, inspirate de acei „simți ai mării”, glorificat fără tăcătare drept cel mai de seamă atribut al gîndirii, repulsia față de entuziasmul facil, nemotivat, stau în câmpul dreaștă cu slăbirea impulsurilor distructive, cu evitarea negației iconoclaste.

În acest cull se rășfrînge în fond întreg Turgheniev, pulehica-l simpatie față de rațiunea progresistă a epocii, față de realism și de forțele sociale înaintate, dar și „moderată” sa politică, teama de „exagerări”, poziție care-l va situa deseori în conflict cu cercurile radicale, reprezentate de Cernișevski, Dobrolubov, Guedrin. Ceea ce domină este totuși, în chip hotărît, direcția de reținerie alit de tipice, orientarea democratică, umanistă, realistă. Marea umbră a lui Belinski îl urmărește continuu. Lucide apreciere a operei lui Gogol, admiratia nelimitată față de autorul „Revizorului” și al „Suflurilor moarte” — și aspra, necruțătoarea condamnare a reneșării acțiunilor necondiționate de Belinski, sint pătrunse de spiritul vestelii „Scrieri către Gogol”. Paginile înclinate amintirii lui Gogol și Belinski, analiză însemnății lor politice și estetice, substanțialele eseșuri a operei lui Goethe, consideratiile alit de interesante în legătură cu propriul său roman „Părinți și copii” — întirmă la modul cel mai drastic neștințarea prejudecătii potrivit căreia artistul adevărat nu glădește, nu se exprimă decît în imagini al căror sens nici el nu-l deslușește, așteptînd să i-l explice alții, ca și prejudecata după care e obligatoriu ca artistul să fie opac la creația contrariilor săi, ca și aceea, în strîng, că el, „creatorul” e venic supărat pe criticii și s-ar putea ușor lipsi de aprijinul lor, le-ar suporta cu mulțumire absența Turgheniev are capacitatea de a se ridica deasupra simpatililor și antipatiilor individuale, lăzîndu-se stăpînî de simțul adevărului, de simțul datoriei sale față de societate. Față de poporul rus a cărui apologie o face în întreaga sa operă

L. Raicu

*) A. P. Cehov — Opere. Vol. XI. Caiete de însemnări — Fragmente din jurnal.

ÎNȚILNIRE CU FAUST

Vaticanul l-a acuzat de blasfemie. Savanții i-au primit experiențele cu interese dar și cu rezerve. Ziarele de pe întreg globul difuzau senzaționala știre: un embrion uman se dezvoltă în condiții artificiale, în laborator.

Daniele Petrucci trăiește și lucrează la Bologna. E de meserie chirurg. Încercând să explice cazurile de dezvoltare anormală a copilului în pîntecele mamei, Daniele Petrucci și-a propus să cultive un embrion în condiții artificiale. Experiența aceasta fără precedent a însemnat pentru îndrăznețul cercetător o muncă complexă, migăloasă. Înaintarea spre țel se făcea cu pași abia simțiți. La început a cultivat embrioane de animale. Apoi Petrucci a pătruns în ce are mai sfînt natura — a văzut cum se naște și se formează organismul uman.

„Leagănul biologic” al embrionului a fost o cameră de sticlă prevăzută cu o mulțime de dispozitive pentru hrănirea organismului și observarea evoluției lui, toate inventate de savant. Ca mediu nutritiv al embrionului, Petrucci a folosit plasma din singele femeilor gravide. Evoluția embrionului a fost în permanență urmărită cu ajutorul unui aparat de luat imagini care a filmat toate stadiile nașterii și creșterii embrionului. Pelicula a înregistrat procesul de formare a primelor celule și punerea bazei principalelor organe ale corpului omnesc. Cei care au vizionat filmul spun că el produce o impresie zguduitoare.

Din Italia seseau din cînd în cînd vești: Petrucci a hotărît să cultive un iepure de casă — pentru a urmări întreg procesul de formare a organismului animal. Și în același timp s-a aflat și de conflictul savantului cu Biserica. Experiențele lui culezătoare nimicesc din rădăcina basmele clericilor despre originea prețioasă din divină a „sufletului omnesc”. Biserica a început să se nelămurească. Savantul catolic n-a vrut să sporească adversitatea Vaticanului și a declarat că pe el îl interesează numai primele stadii de formare a embrionului. Și cu toate acestea a continuat experiențele. Vîrsta record a embrionilor experimentali a ajuns să fie de 59 zile — două luni de sarcină normală.

Oamenii de știință sovietici au recunoscut de la început valoarea științifică a acestor experiențe îndrăznețe. Zilele trecute s-a răspândit vestea că la invitația Academiei de Științe italianul Daniele Petrucci va sosi în Uniunea Sovietică...

★

Îl așteptam la hotelul „Ostankino”. Cum o fi arătînd acest Faust al zilei noastre care a culezat să dezlege tainele embrionului uman? — ne întrebam.

— O să-l recunoașteți de la prima vedere — me-a spus cineva din personalul hotelului. Are o față veselă, barbion și poartă agățat de umăr un aparat fotografic. Savantul a apărut seara tîrziu, pe la ora unsprezece.

— Sînteți ziaristi?!

Au urmat zimbete, glume. Ne-a răspuns la primele întrebări tradiționale de curiozitate.

— O, Moscova!.. Noi italienii o cunoaștem atît de puțin. Am să încerc să umplu această lacună. Azi am culezat toată ziua cu aparatul de filmat. Am să fac un film obiectiv despre viața dumneavoastră...

Se înțelege că am încercat să abatem discuția pe făgașul dorit de noi. Eram nerăbdători să aflăm ce a adus nou la Moscova experimentatorul în vîrstă de 38 de ani.

— Măcar două cuvînde...
— Nu, nu, nu. Mai întîi convorbirea cu savanții și după aceea...

Ne aflam într-o încăpere slab luminată. Unul din noi începuse să înșurubeze înec sub abajur un bec perternic.

— Doriți să fotografiați? Pe mine? — Și spunînd asta savantul se ridică. — Nu-i nevoie! Doar nu sînt stea de cinema...

A trebuit să renunțăm. Încît am discutat despre toate, numai despre „lucrul cel mai important” nu. Daniele Petrucci ne-a vorbit despre pasiunea lui pentru fotografie și film.

— Cinematograful îmi este cel mai bun ajutor. El face ca experiențele să fie accesibile tuturor celor care doresc să le cunoască... Am adus cu mine un film. Am să-l prezint neapărat. Dar mai întîi oamenilor de știință... Voi rămîne la Moscova și Leningrad vreo 20 de zile. Voi avea întîlniri cu colegi, voi vizita instituții. În afară de știință, mă interesează viața sovietică, viața pur și simplu. Am să colind mult, am să fac fotografii...

Daniele Petrucci este un vizitator pasionat. A adus cu el o armă și visează să vîneze într-o pădure rusească. După ce ne-a cerut relații despre aparatul de filmat „Kiev”, ne-a invitat în camera lui de hotel spre a ne arăta arsenalul-i fotografic: aparate de fotografiat și de filmat, vreo 15 obiective.

— Blitz-ul electronic... îl cunoașteți?
I-am răspuns că intenționat nu luasem de la redacție un asemenea blitz spre a nu-l supăra pe savant cu lumina-i puternică. Profesorul ne privi atent zîmbindu-ne.

— Sînteți de la un ziar al tineretului?... Bine, fie. Ce pot să fac. Luați blitz-ul meu și fotografiați-mă. Numai grăbiți-vă, ca să nu vină și alții...

Încurajați de această încuviințare am încercat să aducem din nou vorba despre „lucrul cel mai important”.

— Nu, nu, nu. Mai întîi convorbirea cu savanții, după care am să fiu la dispoziția dumneavoastră. Mai întîi cu savanții... Doar de asta am venit...

...A doua zi Daniele Petrucci urma să prezinte la Academia de Științe a U.R.S.S. un referat despre activitatea lui.

N. Agaianț
V. Peskov

Un document. Această fotografie făcută în Oceanul Indian la adînci de 2.970 metri, de colaboratorii navei de cercetări „Viteaz”, dezvăluie urma gigantică a unui animal necunoscut pînă acum oamenilor de știință.

— Tovarășe profesor — răsună în receptor glasul îngrijorat al medicului de gardă — în clinică a fost internat un pacient în stare foarte gravă. Se pare că nu putem aștepta pînă cînd o să veniți la noi. Vă rog să-l consultați chiar acum.

— Bine — răspunde profesorul — fă-mi legătura cu pupățul de comandă.

Scena relatată mai sus, ține deocamdată, de domeniul ficțiunii. Dar unde mai este oare artăzîi hotărît dintre literatura fantastică și alăturările cuceririi ale științei sovietice? Nu-i deloc ușor să răspunzi la o asemenea întrebare cînd cele mai îndrăznețe visuri ale omenirii sînt înscrise, rînd pe rînd, în programele de lucru ale savanților. Într-adevăr, consultația medicală de la distanță, prin intermediul undelor de radio, a și fost pusă la punct în bună parte, astfel încît anticipația de mai sus se va putea realiza în viitorul cel mai apropiat.

Întă cum.

Pacientul „sare din avion

Viața omului se desfășoară în regiuni deosebite: tensiunea din timpul muncii alternează cu odihna, activitatea intelectuală cu cea sportivă etc. În felul acesta, organele omului sînt supuse unor solicitări foarte diferite. Pînă de cîmînd modificările din organismul omului aflat în condiții naturale nu puteau fi supuse unor observații obiective, nu puteau fi înregistrate și studiate. Cum putea, de pildă, un medic să cerceteze activitatea cordului la un parașutist în timpul săriturii sau activitatea nervoasă a unui șofer în clipa în care el evită un accident?

Nu mai aparțin aparaturilor electrice portative capabile să culegă și să transmită informațiile la distanțe mari a permis să se treacă la o cercetare multilaterală a omului în condiții obișnuite: în timpul muncii, al odihnei și al exercițiilor sportive. Dar nu numai atît. Cea mai tină ramură a radiotehnicii, biotelemetria, care se ocupă cu măsurarea mărimilor fiziologice prin intermediul radioului, s-a dovedit de neînlocuit chiar în cercetarea omului în condițiile cele mai neobișnuite, cum ar fi în clipele de accelerare a unei rachete cosmice sau în stare de impondabilitate.

Ce este SENZORUL?

Aparaturile biotelemetrice construite de oamenii de știință sovietici are la bază un sistem de elemente sensibile numite senzori, care reacționează la mărimea măsurată. Dar fiind că mărimile măsurate (presiunea sîngelui, ritmul pulsului etc.) sînt mărimi neelectrice, aparaturile conține dispozitive care le transformă în tensiuni sau curenți electrice, numiți traductori. Cu cît aceste aparate sînt mai mici, cu atît pot fi folosite mai ușor, incomodînd mai puțin organismul. În Uniunea Sovietică a fost elaborat un mare număr de asemenea micro-aparate. Ele sînt atît de mici încît se fixează pe porțiunea studiată a corpului cu ajutorul unor cleuri, fără să împiedice mișcările și activitatea normală a organismului. Greutatea senzorului și a traductorului nu depășește cîteva grame, iar întregul sistem de emisie care se compune din generatoare de frecvență sonoră, emițători de înaltă frecvență, acumulatoare de alimentare etc. nu cîntărește mai mult de 40—300 grame și încapă într-un coif, care se îmbracă pe cap sau se ține în buzunar.

Partea receptoare a aparatului și aparatura de înregistrare se află în cabinetul cercetătorului, despărțit deseori de „pacient” prin foarte mulți kilometri.

În funcție de scopul cercetării, toate datele măsurate ca: biocurenții mușchilor, inimii și creierului, numărarea pulsului, înregistrarea procentului de oxigen din sînge și chiar mișcările mecanice

ale membrilor pot fi obținute fie simultan, fie numai parțial.

Problema fundamentală: TRADUCTORUL

Cele mai mari dificultăți în construirea micro-aparaturii pentru măsurarea prin radio a mărimilor fiziologice sînt legate de elaborarea unor traductori ai funcțiilor fiziologice neelectrice în semnale electrice. Mărimea gradului de inspirație și expirație a aerului din plămîni, presiunea maximă și minimă a sîngelui, procentul de oxigen și bioxid de carbon din aerul inspirat și expirat și altele, cer o mare precizie a măsurărilor. Aceasta depinde în primul rînd de traductor.

Tocmai în această direcție cu renumit savantul sovietic succese excepționale, elaborînd aparate miniaturale cu o sensibilitate extrem de mare și gîsind locurile cele mai accesibile și convenabile pentru plasarea elementelor sensibile.

Iată un exemplu.

Oamenii de știință sovietici au constatat că frecvența pulsului, acest indice al activității inimii, poate fi măsurată cu ajutorul unui dispozitiv fotoelectric foarte simplu, plasat pe lobul urechii. A-

O NOUĂ RAMURĂ A RADIOTEHNICII

BIOTELEMETRIA

● Tehnica modernă și medicina ● Aplicații în industrie

dică pe o parte a urechii „pacientului” se fixează un bec miniatural iar pe partea cealaltă o fotorezistență semiconductoră (care și schimbă valoarea în funcție de intensitatea luminii care pătrunde prin lobul urechii). În momentul pulsării sîngelui în vasele urechii, lumina ce

cade pe fotorezistență se schimbă. Din această cauză se schimbă valoarea rezistenței și, în consecință, tensiunea electrică. Iată, așa dar, cum o mărime neelectrică (pulsul) a fost transformată într-o mărime electrică (tensiune). S-a constatat că după această metodă se poate face înregistrarea pulsului chiar dacă persoana studiată face mișcări rapide, deoarece urechea, pe care se îmbracă de obicei pasca cu instalația de radioemisie este organelul cel imobil. S-a constatat, de asemenea, că respirația se înregistrează cel mai simplu cu ajutorul unui senzor instalat în calea șuvoiului de aer inspirat și expirat.

PERSPECTIVELE

Drumurile deschise științei și tehnicii de biotelemetrie sînt de-a dreptul uluitoare. De pe acum, această ramură nouă a științei ne permite să urmărîm starea minerului în abataj, a scufandralului la mari adîncimi, a pilotului care experimentează un nou tip de avion cu reacție sau a cosmonautului în afara planetei noastre.

Dar nu numai atît. Se prevede că biotelemetria va juca un rol de prim ordin și în industrie. La încercările rezistenței cauciucurilor de automobil, de pildă: trebuie să se obțină numeroase măriri în timp ce mașina este în mișcare: temperatura în diferite puncte ale cauciucului, presiunea în cauciuc și distribuția acestei presiuni, mărimea deformărilor în diferite straturi ale cauciucului și multe altele. Pentru dobîndirea acestor măsurători vor fi folosite instalații miniaturale cu multe canale, care pot fi fixate pe bandajul roții în mișcare. Semnalele radio înregistrate vor fi „descifrate” și în felul acesta tehnologii vor dobîndi toate datele necesare spre a putea realiza cauciucuri mai perfecționate și mai durabile. E un exemplu. Aplicațiile biotelemetriei vor cuprinde domenii foarte largi, cu rezultate extrem de importante.

Ing. I. Suceveanu

cronica lunii prieteniei

La București... Casa prieteniei

La Casa prieteniei romino-sovietice din Capitală continuă expunerile în cadrul ciclurilor consacrate proiectului de Program al P.C.U.S., mărețelor realizări ale științei și tehnicii sovietice.

Astfel, în ziua de 16 octombrie, prof. univ. Florin Ciorăscu, director adjunct al Institutului de fizică atomică al Academiei R.P.R. a ținut conferința „Rezultate și perspective ale folosirii tehnicii atomice în U.R.S.S.”. Expunerea „Cultura comunismului — o treaptă superioară în dezvoltarea culturală a omenirii” a fost făcută în ziua de 19 octombrie de tov. Ion Moraru, vicepreședinte al S.R.S.C.

Ciclul de conferințe „U.R.S.S. dezvăluie tainele Cosmosului” s-a deschis la 18 octombrie cu un simpozion la care au luat cuvântul acad. prof. Gheorghe Demetrescu, acad. prof. Eugen Macovschi, și profesorii universitari Victor Vilcovi și Călin Popovici.

Zilele acestea au avut loc la Casa prieteniei și o seamă de manifestări consacrate prieteniei romino-sovietice pe tărîmul artei. Printre aceste manifestări amintim simpozionul „Teatrul românesc în U.R.S.S.” organizat cu participarea dramaturgului Aurel Baranga și a artiștilor poporului Ion Fintesteanu și Sică Alexandrescu, concertul „Din cele mai frumoase melodii de muzică ușoară românească și sovietică”, spectacolul muzical-coregrafic prezentat de artiștii Teatrului de operă și balet al R.P.R.

...și în țară

Regiunea Brașov

La olubul întreprinderii „Independența” din Sibiu, economistul Sitoniu Pirvu a făcut o expunere despre „Construcția comunismului, cuceririi Cosmosului”. În cadrul ciclului „Un grandios program de construire a comunismului” a vorbit la Mediaș tov. Ion Sirianu, șeful secției de învățămînt a sfatului popular al orașului.

În cuprinsul regiunii au avut loc pînă acum 53 de manifestări închinete realizărilor științei și tehnicii sovietice.

Cluj

La simpozionul organizat în sala Bibliotecii Universitare din Cluj, au prezentat expuneri conf. univ. Iuliu Kalos, prodecan al Facultății de Istorie și Filologie („Un mare program de construire a comunismului”), acad. Emil Pop („Contribuția științei la realizarea celui mai înalt nivel de trai preconizat de comunism”), prof. univ. Aurelian Ionașcu („Lupta U.R.S.S. și a celorlalte țări socialiste pentru pace, dezarmare și libertatea popoarelor”).

De asemenea, în cadrul unui simpozion consacrat proiectului de Program al P.C.U.S. care a avut loc în sala mare a Casei Universitarilor din Cluj au luat cuvîntul acad. Raluca Ripan, prof. univ. Bazil Popa, prof. Edmund Felszegi.

În sala „Dr. Petru Groza” din Cluj s-a deschis expoziția „După terminarea zilei de lucru”. O expoziție A.R.L.U.S. cu tema „Acolo unde se construiește comunismul” a fost amenajată și la Universitatea Babeș-Bolyai.

Craiova

În Parcul Poporului din Craiova a avut loc o serbare populară a prieteniei romino-sovietice la care au participat 5.000 de oameni ai

muncii din oraș. Comisiile A.R.L.U.S. și căminele culturale sătești din regiune au organizat pînă acum 430 de manifestări cu un număr de 65.000 de participanți. Consiliul regional A.R.L.U.S. a trimis pînă acum 40 conferențieri la casele de cultură raionale și căminele

culturale din Segarcea, Filiași, Bălești, Strehaia, Caracal ș.a. La Casa prieteniei romino-sovietice din Craiova a avut loc simpozionul „Tehnica nouă în septenal”, în cadrul căruia au făcut expuneri inginerii Ștefan Grosu, Mihai Niculescu, Silviu Pușcașu.

EXPOZIȚII

La Muzeul de artă al R.P.R. s-a deschis Expoziția de grafică contemporană din U.R.S.S., organizată de Ministerul Învățămîntului și Culturii și Consiliul General A.R.L.U.S.

Expoziția cuprinde 182 de lucrări semnate de 63 artiști printre care cunoscutul trio al Kukrinikși-lor, Boris Efimov, Kibrik ș.a. Printre lucrări se află gravuri, ilustrații de carte, grafică de șevalet etc., majoritatea create în ultima perioadă și reflectînd aspecte ale realității sovietice, chipuri ale constructorilor comunismului. Expoziția a trezit mult interes în rîndul iubitorilor de artă din Capitală.

O expoziție cu tema „Un mare program de construire a comunismului în U.R.S.S.” organizată de Consiliul General A.R.L.U.S. este deschisă la Casa prieteniei romino-sovietice din București. Grandioasele realizări dobîndite de Uniunea Sovietică pe tărîmul industriei, agriculturii, științei, culturii ș.a. sînt înfățișate prin panouri, grafice, machete și fotografii. Un sector al expoziției este rezervat cosmonauticii. Aici vizitatorii pot reconstitui succesele răsunătoare ale științei și tehnicii sovietice în cucerirea spațiului cosmic, zborurile cosmonauților sovietici Iuri Gagarin și Gherman Titov.

OPINII DESPRE „CER SENIN”

Printre remarcabilele producții cinematografice prezentate cu prilejul Festivalului filmului sovietic din acest an, un interes deosebit a stîrnit noua creație a regizorului Grigori Ciuhrai, „Cer senin”, film distins cu Marele Premiu la al doilea Festival cinematografic internațional de la Moscova.

Am solicitat citorva spectatori bucureșteni să ne împărtășească impresiile lor despre film.

Cunoscutul actor de teatru și cinemă Florin Piersic, ne-a declarat:

„Se poate vorbi despre multe laturi evidente reușite ale filmului. Dar ce m-a impresionat cel mai mult — ca actor de cinema — e munca regizorului cu interpretii, în frunte cu Nina Drobișeva, care joacă minunat. Personajul ei face o impresie excepțională prin forța și personalitatea-i deosebită. Tăria sufletească a Sașei, dragostea ei care înfruntă toate încercările, sînt exprimate de actriță cu o sinceritate cuceritoare. Am admirat de asemenea jocul convingător al cunoscutului actor Evghenî Urbanski. După care, mi se pare, trebuie relevat rolul pe care îl joacă muzica în acest film, întreprinderea ei organică în țesătura emoțională a acțiunii. Ca și toți ceilalți admiratori ai lui Grigori Ciuhrai, aștept cu nerăbdare noile-i creații”.

Pe studentul V. Marin Constantin de la Facultatea de Filologie l-a impresionat tenacitatea, credința neclintită în ade-

văr și dreptate a eroilor. „L-am admirat pe aviatorul Alexei Astahov, omul sovietic simplu și curajos care nu-și pierde nici un moment încrederea în partid. Am admirat-o pe Sașa, care știe să iubească, să aștepte și să nădăjduiască cu atita forță, cum spunea Konstantin Simonov în cunoscuta-i poezie, încît nu se putea ca omul iubit, pe care toată lumea îl socotea mort, să nu se întoarcă.”

Ca și ceilalți spectatori, probabil, am urmărit cu răsuflarea tăiată scena aproape halucinantă a trecerii trenului militar, așteptat de zeci de femei, bătrîni și copii. Este un moment zguduitor, care sintetizează în străfulgerarea unei clipe toată drama războiului, a despărțirilor și suferințelor pe care le provoacă, un puternic act de acuzare.”

Și iată și impresiile unui pilot, tov. Marius Moroianu, de la T.A.R.O.M.:

„Fiecare meserie cere, desigur, pasiune. Ca să fii pilot, însă, e neapărat nevoie să fii îndrăgostit de zbor, de înălțimi, să

SCRISORI
din U.R.S.S.

Am 18 ani

Am 18 ani și sînt fericită că trăiesc în marea epocă a construcției deslășurate a comunismului și a zborurilor cosmice. Doresc să corespund cu tineri din R. P. Romîna.

ROZA VAGAEVA

Corod Bokovo — Antrațit
ulița Donskaia dom. 21
Luganskaia oblasti

Vă scriu două studente

Vă scriu două studente din Ucraina. Învățăm la Institutul pedagogic, la facultatea de fizico-matematice. Am dori foarte mult să purtăm corespondență cu colegi din țara dumneavoastră.

LIA ZELENKO,

RAISA BIB,

gorod Nejin,
ulița Buzinovskaia nr. 5
Ukrainskaia S.S.R.

Colecționez timbre, discuri

Colecționez mărci poștale, discuri, vederi, fotografii de actori, îmi plac filmele, sportul (volei, inot). Aș vrea să corespund cu tineri filателиști sau iubitori de sport din România.

IURI PAVLOV

Corod Ulianovsk nr. 21,
ulița Vodnikov d. nr. 6

SPRE COMUNISM!

(urmăre din pag. 1-a)

Orice om de bună credință își dă seama că viața a confirmat întotdeauna justetea concluziilor teoretice și orientării politice a P.C.U.S., a liniei sale generale. Așa cum a putut constata cu legitimitate mindrie tovarășul N. S. Hrușciov, în Raportul de activitate al Comitetului Central al P.C.U.S. prezentat de la înalta buună a celui de al XXII-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice: „Drumul urmat de partidul nostru a avut o însemnătate uriașă pentru întărirea unității țărilor socialiste, pentru întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești internaționale, pentru menținerea păcii generale și pentru preîntîmpinarea unui nou război”.

Poporul nostru vede în noul Program al P.C.U.S. o imagine concretă, însușitoare a propriilor perspective de viitor. Partidele și țările noastre merg neabătut împreună, ca frați și tovarăși de nădejde, în lupta comună pentru victoria cauzei socialismului și comunismului, pentru triumful cauzei păcii în întreaga lume.

năzuiești mereu spre cucerirea unor noi performanțe.

De aceea zborul avîntat al noului aparat supersonic pe care-l experimentează Astahov mi s-a părut ca un strigăt de nestăvilită bucurie ce izbucnește din sufletul acestui om atît de încercat, în momentele cînd se avîntă din nou în înălțimi, deasupra norilor, acolo unde cerul e întotdeauna senin”.

„Mi-a plăcut mult pentru că e un film despre oameni simpli, adevărați — ne-a spus tov. Stela Manasia, casnică, o altă spectatoare a filmului. — Am îndrăgit-o mai ales pe Sașenka, atît de tinăra, atît de serioasă și curajoasă, care se dovedește un om întreg în împrejurările grele ale vieții. Ce soție și ce mamă minunată devine această fată sovietică! Cum știe să aștepte nu luni, ci ani întregi, deși i se vestise moartea soțului.

După întoarcerea lui Alexei, Sașa are de înfruntat noi greutăți. Dar nu se lasă nici o clipă hiruită de ele pentru că dînsa crede în cineasta lui Alioșa. Și îl ajută să-și păstreze la rîndu-i neștirbită încrederea în oameni.

E un film pătruns de mult omenesc, de sinceritate și adevăr”.

A. B.

Modul lor de „viață“

Miliardara care cântă sau Carmen cu proteza de platină

În revista franceză „Muzică și discursuri“ am citit o interesantă relatare despre o interpretă a rolului Carmen. Dat fiind că acest rol mi-e foarte drag, n-am putut rămâne indiferentă față de cele citite.

Unei miliardare octogenară din America i-a trăznit prin minte să slujească pe altarul artei. Dar nu s-a gândit să facă treaba asta cîntînd romanțe în fața pianului de acasă, în cercul restrîns al unor prieteni sau în cursul unui weekend plăcut la Miami. Nu! Melomanei miliardare i-a venit chef, nici mai mult nici mai puțin, decît să „se producă“ pe o scenă de teatru adevărat, în tovărășia unor actori profesioniști și, gîndiți-vă numai — în partitura lui Carmen. Dar care teatru serios ar fi fost dispus să accepte așa ceva?

Totuși, pentru că experiența merge mîndă în mîndă cu anii vieții, ea a sugerat bătrînii miliardare și calea cea mai sigură, ipoteza realizării înaripatei ei băzile. Vorba ceea, banii sînt banii — n-au miros. Și cu banii poți cumpăra tot ce-ți poțtește inima, chiar și un teatru...

Așa, bătrîna, missis și-a angajat pe dată un impresar cîntărea și i-a organizat o spectacol în cercul de organizare și de tilanice etorturi, bietul om a izbindit totuși pînă la urmă: tentat de frumusețea sumă oferită, teatrul „Goldoni“ din Livorno a căzut la picioarele octogenarei primadone.

Această jubila. Italianii, se știe, sînt iubitori de muzică și știu să aprecieze arta adevărată!... Au să fie dar bucușori. Pentru o treabă ca asta nu-i păcat să sacrifici nici chiar un milion, mai cu seamă cînd mai ai „la ciorap“ destule.

Și miliardara noastră cu glas de privighetoare a închiriat un avion cu reacție, a cumpărat o orchestră alcătuită din patruzeci de instrumentiști și doi dirijori, a adunat o duzină de cîntăreți-soliști, destul de celebri spre a avea cîntecul să apară alături de dînsa și, imbarcîndu-se în avion la New York, a părăsi pe calea aerului spre însoțita Italie.

După cîteva zile așise mari anunțau cetățenii orașului să poțtească la teatrul „Goldoni“ spre a audia nemuritoare opera în interpretarea unei faimoase „trupe“ americane.

Și așa a sosit și mult așteptata seară. Carmen a apărut pe scenă.

Și iată-i pe cei 1.200 de spectatori rămînînd cu gura căscată: într-un sumar costum de țigancă, cu un trandafir în dinți, pe scenă se ivise o cucoană mai mult decît respectabilă... Nici cei mai celebri machiori nu izbutiseră să ascundă ridurile fermecătoarei gitane. Aceasta cutezase să iasă în scenă fără baston, așa încît atunci cînd rolul o obliga să facă o piruetă sau pur și simplu să se întoarcă, figuranții, care erau mereu cu ochii în patru, trebuiau să sară numaidecît în ajutorul dînzei...

Cînd solista a prins să execute faimoasa „Habenera“, emoția spectatorilor a ajuns la apogeu. Iar cînd în actul al patrulea don José s-a repezit cu cuțitul asupra infidelei, publicul de la galerie l-a încurajat din toată inima, strigînd:

— Arde-o, flăcăule! De mult trebuia...

Se spune că o femeie de serviciu din teatru, mătîrînd a doua în scenă, a găsit o proteză dentară cu dinți de platină, împrejurare care a îngăduit bietei femei să-și părăsească slujba, remunerată cu un salariu de mizerie, și să-și deschidă o mică prăvăliușă de castane coapte...

O seamă de italieni, care n-aveau altă treabă, s-au apucat să facă o mică socoteală: cam cîți șomeri americani și-ar fi putut astîmpăra foamea cu banii irosiți de maniaca miliardară. Zădărnice efort! Nu de alta, dar miliardarii sînt oameni care nu se lasă impresionați cu una cu două...

Larisa Avdeeva

Solistă a Teatrului Mare Academic de Stat din Moscova, artistă emerită a R.S.F.S.R.

Le-ați recunoscut, desigur! Da, sînt chiar Elina Bistrițkaia, Ludmila, Telikovskaia și Clara Luciko, cunoscutele actrițe de cinema sovietice, într-o fotografie recentă.

Umor

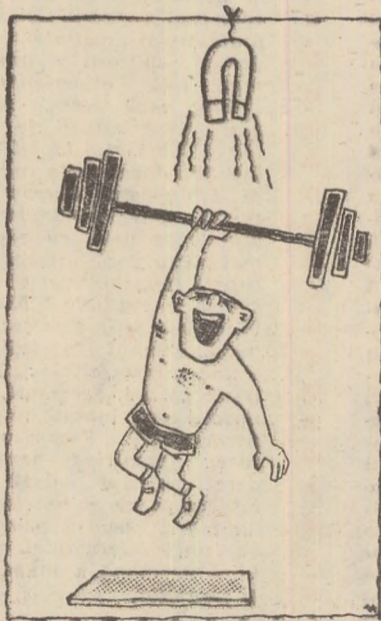
POLITEȚE COSMICE

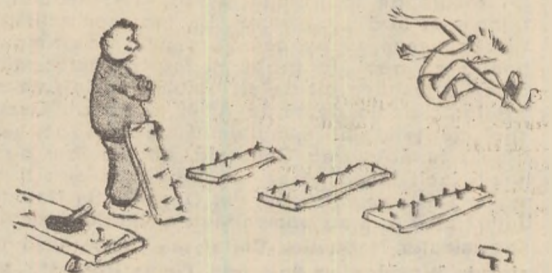
— Luați loc, vă rog...
— Nu, mulțumesc, prefer să plutesc...
Desen de M. Ușat

— Aha, l-am prins!
Desen de I. Naumov

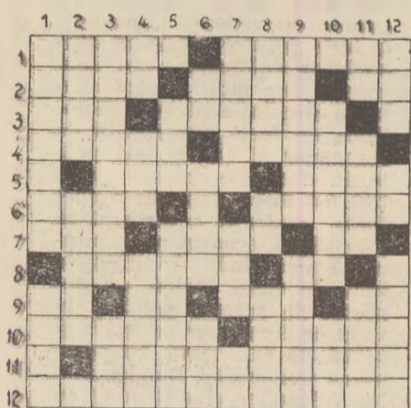

— L-am învins pe Vlasov!
Desen de I. ERMISIN

Cum e antrenat un recordman
Desen de A. Tvetkov

Zboară cocorii

ORIZONTAL: 1) Scriitor sovietic, autorul piesei „Zboară cocorii“ — „Lacul lebedelor“ de Ceaikovski și „Rața de aur“ de Malakevici. 2) Barza Nilului — Călătorie — Articol. 3) Lovitură — Barză pleșuvă. 4) Autorul volumului de versuri „Păsări călătoare“ — Gazete. 5) „Privighetoarea din...“ — operetă de Miliutin. — Culoarea unui băzoi. 6) Inconjur — Pasăre cîntătoare. 7) Doar — Coșoc. — pasăre — „Alimentară“ pentru inariță. 8) Ciocănitare

— Dînsa. 9) Asmule cîinii — La pescăruș! — Pasarele (sing.) — Loc nesfîrșit! 10) Picior de vers — Pasăre călătoare. 11) Scriitor sovietic, autorul piesei „Aripi“ 12) Cîntărețele înaripate de coloratură care ne părăsesc odată cu berzele și cocorii.

VERTICAL: 1) Scriitor sovietic, autorul povestirii „Pasărea de bronz — Stai! 2) Ocol — Unul din martorii lui Ibycus. 3) „Nu tot ce zboară se mătrîncă“ și „Nu da pasărea din mîndă pentru cea de pe gard“ — Localitate în Japonia. 4) adev. — Tărnu — Mare scriitor rus, autorul piesei „Pescărușul“. 5) Luna florilor și privighetorilor — Cocori. 6) Coadă de rîndunică! — Greier (pop.) — Riu în U.R.S.S. (Ucraina subcarpată). 7) Cocostîrc — Plantă — Interjecție. 8) Suită — Întrebare — Ax. 9) Una albă și una neagră, într-un balet de Ceaikovski — Act la romani. 10) Muza astronomiei (mit.) — Orașel în Argentina. 11) Avion sovietic — Cerec... avînt — Dajin. 12) Geniu al văzduhului la vechii scandinavi — Bere! — Mare scriitor sovietic, autorul poemului „Albatrosul“.

Americanii spun că de mulți ani n-a mai avut parte New-Yorkul de o vară atât de fierbinte ca vara care a trecut. Canicula și faimoasa „humidity” (umiditatea aerului) au început chiar din primele zile ale lunii iunie și au continuat, aproape fără întrerupere, pînă către mijlocul lui septembrie. Se părea că încordarea și neliniștea oamenilor, ce deschideau cu teamă dimineața așaratele de radio, trecuse și asupra naturii. Căci inimile americanilor băteau neliniștite, pentru că neliniștită și apăsătoare era și atmosfera globului nostru.

Semnele noului pe East River

„De obicei, vara, veștile senzaționale sau vacanță — a arătat nu de mult ziarul local „National Guardian” — dar vara lui 1961 s-a vădit a fi extrem de fierbinte atât la propriu cât și la figurat. „Canicula” a început chiar din primăvară: mai întâi cu fiasco-ul înregistrat de S.U.A. pe țărmurile Cubel, apoi în Laos și la Bizerta, unde aliații noștri francezi au răspândit cultura occidentală cu bombe și baionete. După care a venit Berlinul. Și peste toate acestea — primejdia unui război nuclear”.

Abia de curînd au putut să răsuflă și newyorkezii ceva mai ușurați. Ziua, căldura se mai menține ce-i drept, dar serile sînt mai răcoroase, iar în zori un vîntuleț proaspăt suflînd din spre Ocean amintește oamenii că nu-i departe dulcea și însoțita „vară indiană”, care în Rusia se numește „vara babel”.

Ziaristii newyorkezi își amintesc de multe ori că zile frumoase, ca acestea, au fost și acum un an la New York. Pe atunci sosește aici N. S. Hrușciov, spre a lua parte la lucrările celei de-a XV-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. Multimea de turiști care vizitează zgîrie-norul de pe East River insistă ca ghizii să le arate locul unde a stat conducătorul guvernului sovietic.

E adevărat, actuala sesiune a Adunării Generale nu cunoaște furtunosul clocot al sesiunii precedente. Dar și acum, cu toate că la ședințele plene nu asistă șefii de state, președinți, prim-miniștri și capete încoronate iar numărul ziaristilor veniți este mult mai mic, problemele la ordinea zilei sînt tot atât de importante ca acelea de anul trecut. E un lucru pe care îl recunoșc, direct sau indirect, aproape toți observatorii de aici. La actuala sesiune simți parca, cum prin pardoseala de piatră răzbat vîlăstarele noului, cum încolțesc semintele păcii și adevărului, despre care a vorbit acum un an N. S. Hrușciov de la Tribuna Organizației Națiunilor Unite.

În momentul de față, în ședințele plene ale Adunării Generale se continuă dezbaterile generale și, deși lista oratorilor n-a fost epuizată, se și pot trage o seamă de concluzii pe marginea acestor dezbateri extrem de interesante și de edificatoare.

Fără îndoială că în mintea fiecărui om care ascultă discursurile oratorilor, oameni care expun diverse opinii în problemele ce frămîntă azi întreaga omenire, se conturează un tablou al marii și complexe noastre lumi, cu contradicțiile, neliniștile, grijile și speranțele ei. În ciuda contradicțiilor și unghiurilor diferite de apreciere a evenimentelor ce se desfășoară sub ochii noștri, aproape toți oratorii sînt de acord că sesiunea actuală a Adunării Generale a fost convocată într-o perioadă de mare încordare și neliniște în lume și că trebuie luate măsuri pentru a menține pacea și a împiedica calea războiului.

Acum cîțva timp un număr de ziare americane au prorocit că în cursul actualii sesiuni diplomația occidentală va izbuti să smulgă inițiativa din minile țărilor iubitoare de pace și că cea de-a XVI-a sesiune a Adunării Generale va însemna într-un fel o revanșă pentru înfrîngeră morală și politică suferită de imperialiștii în sesiunea precedentă. Ele se mîngiau cu gîndul că în condițiile actualii situații internaționale puterile occidentale vor reuși să canalizeze discuțiile pe făgașul urli și propagandei împotriva Uniunii Sovietice și a celorlalte țări ale lagărului socialist. Dar chiar din primele săptămîni de dezbateri s-a văzut că de pe urma unor astfel de manevre politice nu poți culege dividende. În sala Adunării Generale se poartă acum o discuție mare și sinceră, iar tonul ei îl dau firește forțele care se ridică întru apărarea păcii, pentru rezolvarea pe cale pașnică a problemelor internaționale, pentru dezarmarea generală și totală, pentru lichidarea colonialismului.

Multora dintre cei care s-au obișnuit să privească lumea prin ambrazura „războiului rece” și să plesnească din biciul colonialismului, le vine amețea cînd încep să pătrundă înțelesul discursurilor rostite de la tribuna acestui for mondial. Nu trece o zi fără ca vreunul din reprezentanții puterilor apusene să nu ceară cuvîntul „de răspuns”, pentru ca apoi, în grabă și foarte confuz, să încerce a justifica cit de cit politica sa în fața acuzațiilor ridicate de țările Asiei și Africii. Oamenii zilei de ieri sînt nemulțumiți de cele ce se întîmplă în Adunarea Generală, atât de tare nemulțumiți încît încep să se întrebe chiar: n-ar fi oare mai bine să ne retragem din Organizația Națiunilor Unite? „S.U.A. s-au pomenit într-o situație delicată în Organizația Națiunilor Unite”, se lamentează iritat ziarul „Washington Post and Times Herald”. „Mulți neutri refuză categoric să privească lumea de pe

pozițiile războiului rece” — se plînge revista „News-week”. „Timp de mai mulți ani ne-am impus în O.N.U. prin majoritatea noastră automată, — oțtează și ziarul „Wall Street Journal”. Acum, în urma afluenței de state care au dobîndit recent independența și care se alină pe așazisa poziție neutră, ne pomenim tot mai mult într-o minoritate automată din ce în ce mai amenințătoare”.

Da, într-adevăr, actuala sesiune și în primul rînd desfășurarea discuției generale confirmă încă o dată și cit se poate de limpede cit de mult s-a schimbat echilibrul de forțe în lume: balanța înclină tot mai mult de partea forțelor păcii și progresului.

Pe ordinea de zi a Adunării Generale sînt înscrise 96 de probleme. Dar în centrul tuturor discuțiilor din cadrul O.N.U. sînt problemele ridicate în fața Adunării Generale de Uniunea Sovietică. Ca și în cursul sesiunilor precedente, U.R.S.S. este port-drapelul tuturor forțelor iubitoare de pace.

Nu numai delegații țărilor socialiste, ci și cei din majoritatea țărilor din Asia, Africa, ca și dintr-un număr de state din America Latină au declarat că sprijină propunerile Uniunii Sovietice, propuneri care cuprind un program limpid și concret de asigurare a păcii și a securității internaționale. În aceste propuneri înțelepte și constructive — privind dezarmarea generală și totală sub un strict control internațional, lichidarea pînă la sfîrșitul anului 1962 a întregului sistem colonial și măsurile ce trebuie luate pentru izbăvirea relațiilor internaționale de povara „războiului rece” — oamenii de bună credință văd chezașia salvagădării și întăririi păcii pe pămînt.

Popoarele așteaptă ca participanții la cea de-a XVI-a sesiune a Adunării Generale să facă pași concreți spre rezolvarea litigiilor internaționale, spre confirmarea principiilor coexistenței pașnice, spre înăsătorirea radicală a situației internaționale.

PROBLEME LA ORDINEA ZILEI

Nu e timpul, nici locul

Locul acțiunii — Hamburgul. Ziua — 11 octombrie. Obiectivul telecamerei fixează nepăsător evenimentul. Personajele: generali cu fețe grave, tuncii, epoleți... În fața unei intrări somptuoase stopează un „Mercedes” de ultimul tip. În aceeași clipă, spre portieră se repede, plin de curiozitate, generalul Foertsch, călăul Leningradului și Novgorodului. O deschide. Din mașină coboară președintele federal Lübke. De data asta a sosit în calitate de oaspete al „Führungs-Akademiei” această sfînta sfîntelor a militaristilor vest-germani. Cei de față, profesori ai „inaltului for academic”, spîlcuiți și gravi, au mai toți experiența lui „Drang nach Osten” și biografii de criminali de război. Elevii lor se țin la fel de băgoși și sornici din cale-afară să dobîndească aceeași experiență... Dar nu cumva președintele a venit cu gîndul să mai răcorească puțin aceste capete înfierbîntate, să le mai aducă la realitate? Nici vorbă de așa ceva. Cocofat la tribună, domnul președinte le spune printre altele: „Se prea poate ca voi, germanii, să fiți nevoiți să luptați împotriva germanilor”. Facem o precizare: împotriva germanilor care au rupt o dată pentru totdeauna cu militarismul și au făurit pentru prima dată în istoria Germaniei o republică germană a muncitorilor și țăranilor.

E un episod ca oricare altul? Dimpotrivă, e o filozofie sui-generis și încă o mărturie despre felul în care unii conducători de la Bonn își imaginează ziua de mîine. Nu, domneelor nu vor să semneze Tratatul de pace cu Germania, ci să se pregătească în mare grabă pentru ca germanii să tragă în germani. Nu-i interesează nici normalizarea situației din Berlinul occidental, ci transformarea Bundeswehrului într-un jandarm al Europei. Deci, nu e vorba numai de o filozofie, ci de un îndemn la acțiune. Căci iată diabolicul program preconizat de capetele înfierbîntate din ministerul lui Strauss și explicat chiar de acesta: „Planul nostru (referitor la Berlinul occidental) este: la început pași politico-diplomatici, apoi — tehnico-economici, iar la sfîrșit — militari”. Aceste cuvinte au fost rostite nu de mult în orașul Landau din Germania occidentală. După care, Strauss a mai adăugat: „Avem nevoie de inimii fierbinți și de capete care să calculeze la rece”.

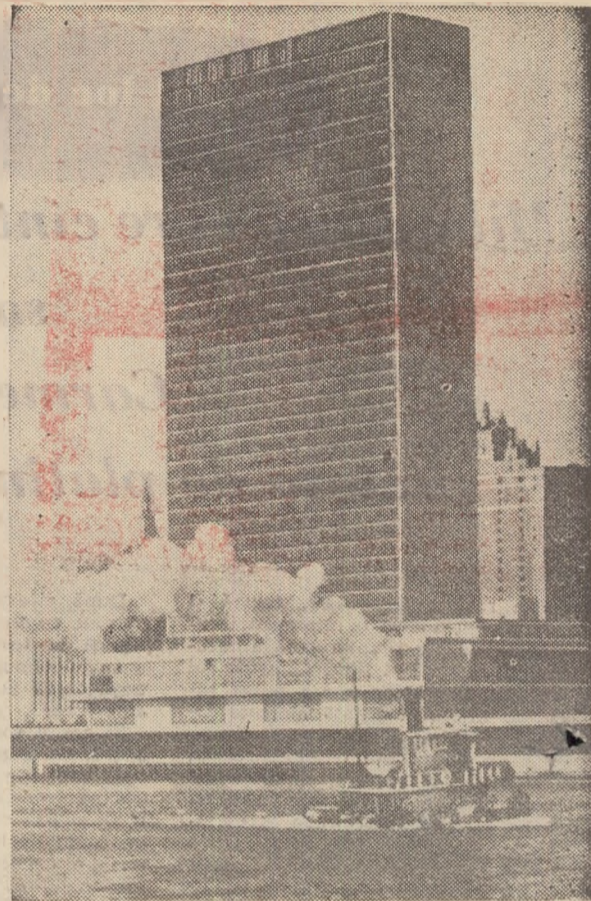
De ce o fi amintit de inimii = nu știm. Dar dacă-i vorba de temperatura capetelor, trebuie să observăm că aceasta a depășit de mult limita de la care capetele încep să aivureze. E un lucru care îi îngrijorează tot mai mult pe germanii din Germania vestică, care n-au uitat unde ar putea să ajungă dacă ar urma progra-

mul militaristilor. În ultimele săptămîni, de cînd în lume se poartă o mare discuție privitoare la soarta Germaniei, glasurile îngrijorate ale acestor germani se fac tot mai des auzite în ziare. Oamenii se întreabă: cînd au să se trezească, oare, militaristii la realitate? Astfel, cunoscutul publicist vest-german Albrecht von Kessel, despre care ziarul „Die Welt” din Hamburg s-a grăbit să precizeze că n-a făcut decît să-și exprime un „punct de vedere personal”, a scris printre altele în sus-amintita publicație: „În momentul de față a căpătat o largă circulație părerea că politica de forță, promovată de Adenauer și Dulles, s-a prăbușit, deoarece această politică n-a fost o expresie a unei forțe reale, ci a încercat să înlocuiască aceasta prin minciună și rutină. În ultimele luni ale vieții, Dulles s-a depărtat de această politică, în timp ce Adenauer se agață și astăzi de ea... Dacă, cu aprobarea majorității Bundestagului, Adenauer vrea să ducă cu tot dinadinsul pînă la absurd această politică a forței, răspunderea o vom purta noi”.

Sînt glasuri lucide pe care Bonn-ul n-ar face rău să le asculte mai cu luare-aminte.

N. Polianov
Correspondent special
al „Izvestiei”

(Text prescurtat)

New York, East River. Sediul O.N.U.

...Aseară părăseam sediul Organizației Națiunilor Unite la ora cînd pe celălalt mal al East River-ului se aprindeau primele reclame luminoase. În fața zgîrie-norului O.N.U. fremăta o mulțime imensă, îngrămădită din două părți de cordoane ale poliției. Newyorkezii veniseră pentru a cere delegaților să-și ridice glasul întru apărarea păcii.

„Vrem tratative!”, „Lichidați bazele militare de pe teritori străine!”, „Nu-i înarmați pe foștii hitleriști!”, „Nu vom admite un război din cauza Berlinului!” — spuneau placardele. Un demonstrant — electricianul Richard Crook — a declarat reporterilor care-i solicitau părerea:

— Organizația Națiunilor Unite trebuie să-și facă datoria față de omenire. Ea trebuie să-i elibereze pe oameni de amenințarea războiului. E un lucru pe care îl cerem nu numai noi cei veniți azi în această piață a O.N.U., ci milioane de oameni din întreaga lume! Gîndiți-vă la asta, domnilor delegați ai O.N.U.!

E. Litoșko
B. Strelnikov